

Biz bazar iqtisadiyyatını vergi yolu ilə tənzimləməliyik.

Heydər ƏLİYEV

Vergilər

№ 28 (819) ■ 20 iyul 2016

www.vergiler.az

Qiyməti: 55 qəp.

İdmançılarımızın uğuru Azərbaycan dövlətinin uğurudur

Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərində keçiriləcək XXXI Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak edəcək Azərbaycan nümayəndə heyətinin iyulun 18-də rəsmi yola-salma mərasimi keçirilib. İdman federasiyaları rəhbərlərinin və məşqçilərin də iştirak etdikləri toplantıda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev geniş nitq söyləyib.

Tədbir iştirakçıların ürəkdən salamlayan dövlətimizin başçısı ömin olduğunu bildirdi ki, həm olimpiyaçılar, həm də paralimpiyaçılar ölkəmizi ləyaqətlə təmsil edəcəklər və Vətənə böyük qələbə ilə qayıdacaqlar. «Bu Oyunlarda Azərbaycan Olimpiya komandası böyük heyətlə - 56 idmançı ilə iştirak edəcək. Lisenziyaların sayı isə 57-dir. Bu, keçən Yay Olimpiya Oyunlarından çoxdur. Biz London Yay Olimpiya Oyunlarında 53 idmançı ilə iştirak etmişik və bildiyiniz kimi, böyük qələbə - 10 medal qazanmışıq, onlardan 2-si qızıl medaldır. Bu dəfə isə daha da böyük heyətlə iştirak edəcəyik və əlbəttə ki, yaxşı nəticələr gözləyirik. Bunu deməyə əsas var. Çünki idmançılarımız son dörd il ərzində müxtəlif beynəlxalq yarışlarda, dünya və Avropa çempionatlarında bizi sevindiriblər, ölkəmizin şöhrətini ucaldıblar və müxtəlif yarışlardan Vətənə böyük qələbələr qayıdıblar. Əminəm ki, Rio-de-Janeyroda da idmançılarımız vətənpərvərlik, peşəkarlıq, əzmkarlıq göstərərək ölkəmizi ləyaqətlə təmsil edəcəklər.

Azərbaycanda böyük idman infrastrukturunun yaradıldığı vurğulayan Prezident İlham Əliyev son illər ərzində bölgələrdə 40-dan çox Olimpiya idman mərkəzinin tikildiyini, Bakıda isə bir neçə möhtəşəm idman obyektinin istifadəyə verildiyini bildirdi: «Bakı Olimpiya Stadionunun ətrafı ekoloji fəlakət zonası idi. Bir tərəfdən bataqlıq, digər tərəfdən Böyükşor gölü ekoloji təhlükə mənbəyi idi. Bütün o ərazilər təmizləndi, neftlə və digər tullantılarla çirklənmiş torpaqlar oradan çıxarıldı, böyük abadlıq işləri aparıldı. Böyükşor gölünün bir hissəsi tamamilə təmizləndi, 1 kilometr uzunluğunda yeni bulvar, parklar salındı. Su İdmanı Sarayının ətrafı da əvvəllər neft mədənləri idi. Onlar da oradan götürüldü, təmizləndi. Bu gün Su İdmanı Sarayının ətrafında 10 hektarla ölçülən gözəl park salınıb və Bakı vətəndaşları bu imkanlardan istifadə edirlər».

Hazırda Azərbaycanda dünya səviyyəli idmançı ordusunu yetişdirməyi deyən dövlətimizin başçısı onların bütün gənclərə nümunə olduğunu qeyd etdi: «Bizim çempionlarımız cəmiyyətdə də özlərini çox ləyaqətlə aparırsınız. Bu, bir yeni dəvranış nümunəsidir. Uşaqlar, yeniyetmələr, idmanla məşğul olmaq istəyənlər də, bax, sizə - burada öyləşən idmançılara oxşamalısınız. Onlar görürlər ki, əgər sən idmanda böyük uğur əldə etməsən, cəmiyyətdə özünü ləyaqətlə aparırsansa öz heyatını ləyaqətlə qura bilərsən. Ona görə, son illər ərzində idman bölmələrinə müşahidə olunan kütləvi axın bu səbəblərdən qaynaqlanır. Bu, mənə çox sevindirir. Çünki bizim gənclər idmanla nə qədər çox məşğul olsalar, onlar üçün də, dövlət üçün də bir o qədər yaxşı olacaq. İdmanla məşğul olanlar vətənpərvər insanlardır. İdman qələbələri hər bir vətənpərvər Azərbaycan vətəndaşını sevindirir. Hər dəfə biz beynəlxalq yarışlarda gördə ki, bizim

İdmana cavabdehlik daşıyan bütün qurumlar bir komanda kimi fəaliyyət göstərir və bizim uğurlarımızın təməlinə məhz bu birlikdir. Milli Olimpiya Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi, federasiyalar, idman cəmiyyətləri, klublar bir məqsədi güdür ki, Azərbaycanda idman inkişaf etsin, Azərbaycan idmançıları beynəlxalq yarışlarda həmişə yüksək pillələrdə olsunlar

bayrağımızı qaldırılır, ürəyimiz fərəhlə dolur. Bu sevinc anlarını bizə idmançılar yaşadır. Əminəm ki, gələcək yarışlarda idmançılar yenə də qələbə qazanacaqlar, Azərbaycan xalqını sevindirəcəklər».

Ölkəmizdə bir qayda olaraq beynəlxalq idman yarışları keçirildiyini bildirdən Prezident İlham Əliyev artıq bunun adı hal aldığı vurğulayıb: «Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi, Avropa Olimpiya Komitəsi Azərbaycanda idman sahəsində görülən işlərə çox yüksək qiymət verir. Bir məsələni də vurğulayırlar və siz də bunu yaxşı bilirsiniz ki, Azərbaycanda idmanla bağlı dövlət siyasəti aparılır. İdmana cavabdehlik daşıyan bütün qurumlar bir komanda kimi fəaliyyət göstərir və bizim uğurlarımızın təməlinə məhz bu birlikdir. Milli Olimpiya Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi, federasiyalar, idman cəmiyyətləri, klublar bir məqsədi güdür ki, Azərbaycanda idman inkişaf etsin, Azərbaycan idmançıları beynəlxalq yarışlarda həmişə yüksək pillələrdə olsunlar. Bu gün mən deyəndə ki, Azərbaycan idman dövlətidir, bax, bunu bu səbəblərə görə deyirəm. Birincisi, bizdə ən müasir idman infrastrukturunu yaradıb və bu infrastruktur imkan verir ki, biz bütün ən yüksək səviyyəli oyunları keçirək. Avropa Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi bunun əyani sübutudur. İkincisi, Azərbaycan idmançıları müxtəlif yarışlarda, Olimpiya Oyunlarında, dünya çempionatlarında, Avropa çempionatlarında, yeni-yeni Olimpiya Oyunlarında həmişə yüksək pillələrdədir. İdmanın inkişafı və kütləvililiyi ilə bağlı da çox düşünülmüş, ardıcıl siyasət aparılır və bu siyasət özünü artıq dəfələrlə göstərmişdir. Ona görə, əminəm ki, gələcək illərdə də beynəlxalq idman qurumları Azərbaycana həmişə böyük hörmətlə yanaşacaqlar. Biz də çalışacağıq ki, Azərbaycan idman dövləti kimi gələcəkdə də özünü göstərsin və öz imkanlarını ortaya qoysun».

Çıxışında ötən il Bakıda keçirilən birinci Avropa Oyunlarında da toxunan dövlətimizin başçısı bunu ölkəmizin tarixi nailiyyəti kimi qiymətləndirib: «Digər tərəfdən, idmançılarımız tarixi qələbə qazanmışlar, komanda hesabında ikinci yeri tutmuşlar. Qazanılan 56 medaldan 21-i qızıldır və bu da tarixi nailiyyət idi. Mən həmişə deyirəm, əslində biz birinci yerdə idik. Çünki Avropada Rusiya komandası ilə heç bir komanda rəqəbat apara bilməz. Rusiya

komandası böyük fərqlə təbii ki, birinci yerdə idi. Ancaq ondan sonra Azərbaycan ikinci yerdə qərarlaşmışdır və bu, doğrudan da bizim böyük qələbəmizdir. Biz hamımız o gözəl günləri xatırlayırıq. Bütün cəmiyyət bir daha birləşmişdir, hər bir vətənpərvər insan bu Oyunları qürur hissi ilə izləmişdir, idmançılarımızın qələbələrini sevinmişdir.

Avropa Oyunları tarixdə qaldı. Onu da qeyd etməliyəm, mənə çatan məlumatlara görə, bəzi ölkələr indi bir az ehtiyat edirlər. Deyirlər ki, biz bu Oyunları Azərbaycan keçirdiyi səviyyədə keçirə bilmərik. Ona görə, bir qədər ehtiyat edirlər. Yəqin bilirsiniz, hələlik növbəti yerin adı açıqlanmışdır ki, bu Oyunlar harada keçiriləcək. Biz isə öz yolumuzla gedirik. Biz öz gücümüzü göstərdik. Bir daha göstərdik ki, güclü dövlətin güclü insanları, güclü idmançılardır. Bu gün Azərbaycan artıq dünya miqyasında çox gözəl, inkişafda olan ölkə kimi tanınır. Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda - keçən ay Azərbaycanda ilk dəfə olaraq Formula-1 yarış keçirilmişdir. Bu yarış beynəlxalq reytingə görə Yay Olimpiya Oyunlarının və futbol üzrə dünya çempionatının səviyyəsində olan yarışdır. Bunun tamaşaçı auditoriyası 500 milyon insandır və 500 milyon insan Bakının gözəlliyini seyr edib.

Bu yarışın Azərbaycanda keçirilməsi əlbəttə ki, bizim tarixi nailiyyətimizdir, bir daha ölkəmizin gücünü göstərir. Bakı Formula-1 yarışlarının keçirildiyi 21-ci yerdədir. İyirmi şəhərdə keçirilir və Bakı 21-ci şəhərdir. Əgər o şəhərlərin siyahısına nəzər salsanız, görürsünüz ki, bu şəhərlər inkişaf etmiş şəhərlərdir. Bakı da o sıradadır».

Bu il Bakıda Dünya Şahmat Olimpiadasının, gələcək isə İslam Həmrəyliyi Oyunlarının keçiriləcəyini xatırladan Prezident İlham Əliyevin sözlərinə görə, bütün bunlar ölkəmizin dünyada oynadığı rolu nümayiş etdirir: «Bu gün Azərbaycan inkişaf edən ölkədir. Azərbaycanda bütün xalqların nümayəndələri bir ailə kimi yaşayır. Biz öz hesabımıza yaşayırıq. Dünyada baş verən böhranlara baxmayaraq, inkişaf yolumuzla gedirik. Həm 2008-2009-cu illərin, həm də 2015-2016-cı illərin böhranı bizim işimizə o qədər də böyük təsir etməyib. Nəyə görə? Çünki xalqla iqtidar vəhdət təşkil edir. Ona görə ki, cəmiyyətdə ölkəmizin inkişafı ilə bağlı fikir ayrılığı yoxdur. Ona görə ki, biz öz hesabı-

mıza yaşayırıq, iqtisadi və siyasi cəhətdən müstəqil, müstəqil siyasət aparırıq. Bu, ləyaqətli, Azərbaycan xalqının maraqlarına əsaslanan siyasətdir və bütün dünyaya açıqdır. Ona görə, bizim dünyadakı dostlarımızın sayı artır. Bizə olan hörmət də artır. Bizimlə əməkdaşlıq etmək istəyənlərin sayı da artır.

Biz öz yolumuzla gedirik. İdman uğurları ölkəmizin uğurlarının tərkib hissəsidir. Ancaq güclü dövlətlərdə güclü idman var. Olimpiya Oyunlarının nəticələrinə baxın. Hansı komandalardan birincini yerlərdədir. Onların böyük əksəriyyəti inkişaf etmiş ölkələrin komandalarıdır. Yəni, idmanı ümumi inkişafdan ayırmaq olmaz. Ona görə, Azərbaycan idmanının inkişafı ümumi inkişafımızla təzahürüdür. Əgər bizdə iqtisadi, maliyyə müstəqilliyi olmasaydı və biz iqtisadi cəhətdən inkişaf etməsəydik, idmanın inkişafına istədiyimiz səviyyədə vəsait qoya bilməzdik. Amma bu gün bir daha demək istəyirəm ki, Azərbaycan inamla, uğurla inkişaf edir, 2016-cı ildə də qarşıda duran bütün vəzifələr icra edilir. Azərbaycan bölgədə təhlükəsizlik, sabitlik və inkişaf məkanıdır. Əminəm ki, bizim rolumuz həm bölgədə, həm dünyada getdikcə artacaq.

Əziz idmançılar, siz bir neçə gündən sonra yola düşəcəksiniz. Hər bir idman yarışını bir sınaqdır. İdman yarışında qələbə də olur, məğlubiyyət də. Heç kim məğlubiyyətdən sığortalanmayıb. Əsas odur, həmişə yadda saxlayasınız ki, bütün Azərbaycan xalqı sizin qələbələrinizi gözləyir. Sizə uğurlar arzulayır və əminəm ki, siz Vətəni ləyaqətlə təmsil edəcəksiniz, Azərbaycana böyük qələbə ilə qayıdacaqsınız. Sizə yaxşı yol arzulayıram. Sağ olun».

Mərasimdə çıxış edən gənclər və idman naziri Azad Rəhimov, yunan-Roma güləşi üzrə Azərbaycan yığma komandasının məşqçisi Akif Əliyev, paralimpiyaçı İlham Zəkəyev və yunan-Roma güləşi üzrə Azərbaycan yığma komandasının üzvü Rəşad Çunayev XXXI Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak edəcək idmançılarımların ölkəmizin şərəfini ləyaqətlə qoruyacaqlarına əminliklərini ifadə ediblər.

Daha sonra Azərbaycanın dövlət bayrağını öpən olimpiyaçılarımlar bu mötəbər yarışlarda əzmlə mübarizə aparacaqlarına, xalqımızın etimadını doğruldacaqlarına, ölkəmizin adını uca tutacaqlarına and içiblər.

Prezidentin Mətbuat Xidmətinin məlumatı

İyulun 18-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla telefonla zəng edib.

Dövlətimizin başçısı Türkiyədə hərbi çevriliş cəhdini qətiyyətlə pisləyərək bildirdi ki, Azərbaycan xalqı və dövləti həmişə olduğu kimi, Türkiyə xalqı və dövlətinin yanındadır. Prezident İlham Əliyev çevriliş cəhdinin qarşısının alınması məqsədində həlak olanların ailə üzvlərinə və Türkiyə Prezidentinə başsağlığı verib, yaralıları şəfa arzulayıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti əminliyini ifadə edib ki, Türkiyəni bundan sonra da heç bir qüvvə inkişaf və demokratiya yolundan döndərə bilməz.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Prezident İlham Əliyevin və Azərbaycan xalqının göstərdiyi qardaşlıq mövqeyini yüksək qiymətləndirərək bildirdi ki, Türkiyə rəhbərliyi ölkədə vəziyyəti normalaşdırmaq üçün bütün lazımı tədbirləri görməkdədir.

Türkiyə-Azərbaycan birliyi sarsılmaz təməl üzərində qurulub

İyulun 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Bu yaxınlarda Varşavada Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla görüşünü və ikitərəfli münasibətlərimizin daha da möhkəmləndirilməsi ilə bağlı danışıqların əldə etdiklərini məmnunluqla vurğulayan dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında əlaqələrin bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf etdiyini deyib. Prezident İlham Əliyev Türkiyənin Baş naziri Binəli Yıldırımın ilk xarici səfərinin Azərbaycana etməsinin önəmini də qeyd edib. Birgə layihələrin vaxtında icra olunmasına toxunan dövlətimizin başçısı Azərbaycan-Türkiyə birliyinin və dostluğunun getdikcə daha da möhkəmləndiyini və artıq bir çox sınaqlardan çıxdığını qeyd edərək bildirdi ki, xalqlarımız və digər ölkələr bu birliyin və qardaşlığın möhkəm və sarsılmaz olduğunu görürlər. Ölkələrimizin bundan sonra da bir-birinin yanında olacağını deyən Prezident İlham Əliyev Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlunun Azərbaycana bu səfərinin ikitərəfli münasibətlərimizin daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində növbəti addım olacağına əminliyini ifadə edib.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və Baş nazir Binəli Yıldırımın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdıran Mövlud Çavuşoğlu Prezident İlham Əliyevin NATO-nun Varşava Zirvə toplantısında iştirakının və keçirdiyi görüşlərin önəmini vurğulayıb. Xarici işlər naziri Türkiyə ilə Rusiya arasında əlaqələrin düzəlməsində verdiyi güclü dəstəyə görə ölkəsi və xalqı adından Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi. Son vaxtlar Azərbaycan iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi istiqamətində atılan addımların yaxşı nəticələr verdiyini deyən qonaq bu uğurların ölkəsində sevincə qarşılandığını qeyd edib. Türkiyə-Azərbaycan ikitərəfli münasibətlərinin mükəmməl olduğunu vurğulayan Mövlud Çavuşoğlu xüsusilə son bir ildə əlaqələrimizin daha sıx şəkildə inkişaf etdiyini deyib.

BU NÖMRƏMİZDƏ

Vergilər Nazirliyində kollegiya iclası keçirilib

2

Əlverişli biznes mühiti bəhrəsini verir

3

Azərbaycanda "Tax free" sistemi fəaliyyətə başlayır

4

Regionlarda iqtisadi fəallıq güclənir

5

Vergilər Nazirliyində kollegiya iclası keçirilib

İyulun 15-də keçirilən kollegiya iclası Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin verdiyi tapşırıqlara və vergi orqanlarının cari ilin ilk altı ayının nəticələrinə həsr edilib.

İclasda çıxış edən Azərbaycan Respublikasının vergilər naziri, 1-ci dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Fazil Məmmədov bildirib ki, Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında cənab Prezidentin vurğuladığı kimi, Azərbaycan inamla inkişaf edir və bunun təməlinə düşülmüş siyasət, aparılan islahatlar və ölkəmizin gələcəyi ilə bağlı mühüm proqramlar dayanır. Bununla belə, iqtisadiyyatda mövcud olan dinamikanı saxlamaq, ölkənin qarşısında duran sosial-iqtisadi məsələləri həll etmək üçün vergi orqanları daha səmərəli və intensiv işləməli, dövlət başçısının müəyyən etdiyi tapşırıqların icrasını təmin etməlidirlər.

Vergilər naziri bildirib ki, yaranmış yeni iqtisadi şəraitdə ölkə Prezidentinin müəyyənləşdirdiyi iqtisadi inkişaf strategiyası sahibkarlığın inkişafı, əlverişli biznes mühitinin yaradılması üçün bir sıra islahatların aparılmasını zəruri edib. Sahibkarlığın dəstəklənməsi, özəl sektorun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün cari ilin əvvəlindən başlayaraq həm qanunvericilik sahəsində, həm də inzibati idarəetmə sistemində ciddi islahatlar aparılıb, sahibkarlıq subyektlərinin sərbəst fəaliyyəti, yoxlamaların sayının minimuma endirilməsi, investisiya qoyuluşlarının stimullaşdırılması, vergi yükünün azaldılması,

biznes mühitində şəffaflığın təmin edilməsi, qeyri-neft sektorunun inkişafına dəstəyin artırılması istiqamətində bir sıra əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilib.

2016-cı ilin birinci yarısında dövlət büdcəsinə 3 milyard 190,1 milyon manat vəsait toplanaraq proqnoza 102% əməl edilib. Bu vergilərin 929 milyon manatı və ya 29,1%-i dövlət sektorundan, 2 milyard 261,1 milyon manatı və ya 70,9%-i qeyri-dövlət sektorundan daxil olub. Qeyri-neft-qaz sektoru üzrə dövlət büdcəsinə 2 milyard 495,4 milyon manat vəsait daxil olub ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 215,1 milyon manat və ya 9,4% çox-

dur. Qeyri-neft-qaz sektoru üzrə vergi daxilolmalarının ümumi daxilolmalarda xüsusi çəkisi 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,7 bənd artaraq 78,2% təşkil edib.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı konsepsiyasının uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində 2016-cı ilin birinci yarısında regionlar üzrə proqnoz tapşırıqları tam həcmdə yerinə yetirilib və bölgələrdən vergi daxilolmaları 275,3 milyon manat təşkil edib.

Vergilər Nazirliyi tərəfindən biznes subyektlərinin fəaliyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi istiqamətində aparılan tədbirlərə toxunan F.Məmmədov deyib ki, ötən ilin noyabr ayından kiçik sa-

hibkarlıq subyektlərində vergi yoxlamalarının dayandırılması barədə vergilər nazirinin əmrindən sonra cari ilin 6 ayı ərzində vergi nəzarəti tədbirlərinin ümumi sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,8 dəfə, o cümlədən soygar vergi yoxlamalarının sayı 2 dəfə, kameral vergi yoxlamalarının sayı 2,6 dəfə, operativ vergi nəzarəti tədbirlərinin sayı isə 7,4 dəfə azalıb.

İclasda vergilər nazirinin müavini İlkin Vəliyev əlavə vergi mənbələrinin müəyyən olunması, vergilər nazirinin büdcə proqnozlarının icrası üzrə müşaviri Habil Məmmədov və Vergilər Nazirliyi yanında 1 saylı Vergilər Departamentinin rəisi Natiq Şirinov mövcud vergi potensialının tam həcmdə vergiyə cəlb edilməsi, bu sahədə şəffaflığın təmin olunması ilə bağlı görülməli işlər barədə məruzələrlə çıxış ediblər. Daha sonra ölkə başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq, cari ilin sonuna kimi real vergi potensialının dəqiqləşdirilməsi və bu sahədə şəffaflığın təmin edilməsi, vergi bazasının genişləndirilməsi, vergi öhdəliklərinə əməl olunması, habelə uçot və risklərin idarə edilməsi sahələrində nəzarətin gücləndirilməsi, vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin genişləndirilməsi, vergi ödəyicilərinin məlumatlandırılması sahəsində görülməli işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində mövcud vəziyyəti ətraflı müzakirə edilib.

Kollegiya iclasında yekun nitqi ilə çıxış edən vergilər naziri Fazil Məmmədov müzakirə olunan məsələlərə bağlı konkret Tədbirlər Planı layihəsinin hazırlanması barədə tapşırıq verib və Vergilər Nazirliyi adından dövlət başçısına əmin edib ki, vergi orqanlarının qarşısında qoyulmuş vəzifələrin icrası tam təmin olunacaqdır.

Büdcə xərclərinə nəzarət təkmilləşdiriləcək

Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatası dövlət büdcəsi vəsaitlərinin səmərəli xərclənməsi üçün təkmilləşdirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsini vacib sayır. Palatanın sədri Vüqar Gülməmmədov bildirib ki, bununla bağlı hazırlanmış təkliflərə əsasən, dövlət büdcəsinin xərclərinin (müddəfi edilən xərclər istisna olmaqla) azaldılması, o cümlədən idarəetmə xərclərinin məhdudlaşdırılması, Dövlət proqramlarında nəzərdə tutulmuş tədbirlərə yenidən baxılması, tənzimləyici normativlərin hazırkı dövrün tələbləri nəzərə alınmaqla əsaslı surətdə təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Burada, həmçinin, illik amortizasiya normalarının dövlət büdcəsindən subsidiya alınması məqsədi üçün zərər hesablanarkən onun nəzərə alınmaması ilə bağlı təkliflər də əksini tapıb.

V.Gülməmmədov şəffaflığın artırılması və hesabatlılığın gücləndirilməsi üçün büdcə qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsinin zərurətini də qeyd edib. Təkliflərdə dövlət büdcəsinin xərclərinin inzibati təsnifatı üzrə icrası ilə bağlı müddəanın əlavə olunması, ilin sonuna istifadə ediləyən vəsaitlər üzrə hal-

ların büdcə qanunvericiliyində konkret müəyyənləşdirilməsi və növbəti ilin dövlət büdcəsinin xərclərində nəzərə alınması öz əksini tapıb. Bundan başqa, dövlət büdcəsinin icrası ilə bağlı he-sabatlara büdcə gəlirlərinin icrasını təmin edən qurumlar üzrə icra göstəricilərinin, həmçinin dövlət büdcəsi xərclərinin icrası məbləğinin funksional təsnifatın paraqraflar səviyyəsində təqdim olunması, dövlət əsaslı vəsait qoyuluşunun icrası ilə bağlı təqdim edilən məlumatlarda bu vəsaitlərdən büdcə sudsasının qaytarılmasına yönəldilmiş məbləğlər haqqında məlumatların nəzərə alınması da təklif edilir. Təkliflərin hazırlanmasında əsas məqsəd dövlət başçısının ölkədə maliyyə nəzarətinin gücləndirilməsi, xüsusilə Hesablama Palatasının fəaliyyətinin səmərəli təşkili, büdcə vəsaitlərinin qənaətlə xərclənməsi istiqamətində tapşırıqlarının vaxtında və tam şəkildə icra olunmasıdır.

İqtisadiyyat Nazirliyinin hazırladığı qarşıdakı illərdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının ortaq məqsətləri prioritetlərində də büdcə-fiskal, maliyyə sistemində xərclərin səmərəli idarə olunması və şəffaflığın artırılması başlıca yer tutur. Dövlət büdcəsi xərclərinin

ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisinin optimallaşdırılması istiqamətində işlərin davam etdirilməsi, xərclərin ölkənin makroiqtisadi bazası çərçivəsində təkmilləşdirilməsi, dövlət büdcəsindən maliyyəyəşən təşkilatlar üzrə ədəməli maliyyəyəşdirmə prinsipi-nə keçidin təmin olunması, yerli dövlət proqramları və tədbirlərinin ortaq məqsətlə büdcə xərcləri ilə uzlaşdırılması, xərclərin investisiya və sosial-iqtisadi fəaliyyətinə üstünlük verilməsi nəzərdə tutulub. Ümumilikdə büdcə xərclərinin son növbədə əsaslanan məqsədlə proqramlar əsasında tərtib edilməsi başlıca vəzifə hesab olunur. Maliyyə şəffaflığı prinsiplərinin və korporativ idarəetmənin tətbiqinin genişləndirilməsi də bu siyasətin tərkib hissəsidir. Dövlət müəssisələrində və özəl sektorda maliyyə hesabatlılığı təcrübəsinin inkişaf etdirilməsi, milli və beynəlxalq standartların tətbiqi, korporativ idarəetmə prinsiplərinin genişləndirilməsi, mühəsibat və audit işinin təkmilləşdirilməsi, məlumatların dəqiq, dolğun və vaxtında açıqlanması sisteminin yaradılması və avtomatlaşdırılması istiqamətində konkret tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

ELBRUS

Maliyyə Sabitliyi Şurası fiskal və maliyyə siyasətini koordinasiya edəcək

Prezident İlham Əliyevin fərmanı ilə Maliyyə Sabitliyi Şurası yaradılıb. Məsələyə münasibət bildiren İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Vüsal Qasımlı AZƏRTAC-a deyib ki, makroiqtisadi sabitliyin daha da möhkəmləndirilməsi və maliyyə dayanıqlılığının təmin edilməsi, bu sahədə koordinasiya olunmuş siyasətin həyata keçirilməsi, habelə səmərəli tənzimləmə və hüquq tətbiqetmə praktikasına nail olunması məqsədilə yaradılan Maliyyə Sabitliyi Şurasının tərkibinə həm maliyyə, həm də fiskal siyasətə cavabdeh olan qurumların rəhbərləri daxil edilib. Bu isə o deməkdir ki, maliyyə və fiskal siyasətlərin uzlaşdırılması üçün daha çevik vahid platforma yaranır.

«Əgər Maliyyə Sabitliyi Şurasının tərkibinə baxılarsa, burada üç tərəfin təmsil olunduğu görünür. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası, Nazirlər Kabinetinə birbaşa tabeli olan Maliyyə və İqtisadiyyat

nazirlikləri, həmçinin Nazirlər Kabinetinə daxil olmayan Mərkəzi Bank, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası və Dövlət Neft Fondu. Beləliklə, Azərbaycanda aparılan institusional islahata əsasən iqtisadiyyata cavabdeh olan hər üç blok qurumlar bir platformada birləşir. Bu mənada, Azərbaycanın Baş nazirinin Maliyyə Sabitliyi Şurasına rəhbərlik etməsi makroiqtisadi sabitliyin və maliyyə dayanıqlılığının təmin edilməsi sahəsində fəaliyyətin sistemli əlaqələndirilməsini təmin edəcək, - deyər V.Qasımlı əlavə edib. Onun sözlərinə görə, hazırda makro və fiskal siyasəti yürüdən qurumların Nazirlər Kabinetinin strukturunda olması, digər tərəfdən isə monetar siyasətə cavabdeh Mərkəzi Bankın, meqarequlyator olaraq Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının və iqtisadiyyatın xarici valyuta təminatında aparıcı rol malik olan Dövlət Neft Fondunun isə Nazirlər Kabinetinin strukturunda yer alması fiskal və maliyyə siyasətlərinin daha dərin koordinasiya siyasətini zəruri edib. Bu mənada,

Maliyyə Sabitliyi Şurası bütün resursları mobilizasiya edərək makro çərçivəni daha dəqiq müəyyən-ləşdirməyə, həmçinin fiskal və maliyyə siyasətlərinin bir-birini təmamlamasına zəmin hazırlayır.

Dünya təcrübəsində Maliyyə Sabitliyi Şuraları 2010-cu ildə ABŞ-da, 2012-ci ildə İsveçdə, 2013-cü ildə Almaniyada və Xorvatiyada yaradılıb. Qardaş Türkiyədə Maliyyə Sabitliyi Şurası 2011-ci ildə yaradılıb və Xəzinə Katibliyi, Mərkəzi Bank, Bankçılıq Tənzimləmə və Nəzarət Agentliyi, Kapital Bazarları Şurası və Əmanətlərin Sığortalanması Fondunu əhatə edib. Dünya təcrübəsinin təhlili göstərir ki, iqtisadi siyasətin ayrı-ayrı istiqamətlərinə cavabdeh olan qurumların bir platformadan koordinasiya olunması müsbət səmərəsini verir. Azərbaycanda da Maliyyə Sabitliyi Şurası uğurlu xarici analoqların nümunəsinə uyğun olaraq, ölkədə makroiqtisadi sabitliyin və maliyyə dayanıqlılığının təmin edilməsində mühüm rol oynayacaq.

Xarici yük avtomobillərinin yol vergisindən azad olunması qaydası təsdiq edilib

Nazirlər Kabinetinin təsdiq etdiyi «Xarici dövlətlərin yük avtomobillərinin, qoşqulu və yarımqoşqulu avtonəqliyyat vasitələrinin yol vergisindən və dövlət rüsumundan azad olunması Qaydası» Azərbaycan Respublikasının vahid gömrük ərazisində Türkiyə Respublikasına və ya İran İslam Respublikasına, habelə Türkiyə Respublikasından və ya İran İslam Respublikasından gömrük ərazisinə daşınan yüklərin Azərbaycan Respublikasının ərazisində dövlət rüsumu ilə nəqlinə davam etdirilməsi məqsədi ilə gömrük ərazisinə daxil olan və bu ərazini tərk edən xarici dövlətlərin yük avtomobillərinə, qoşqulu və yarımqoşqulu avtonəqliyyat vasitələrinə şamil edilir.

Avtonəqliyyat vasitələri əş-

şada qeyd edilən daşımaları həyata keçirdikdə, yol vergisindən və dövlət rüsumundan azad olunur:

- Azərbaycan Respublikasının ərazisində dövlət rüsumu ilə nəql edilən yük son dövlət rüsumu stansiyası hesab edilən Astara dövlət rüsumu stansiyasında avtonəqliyyat vasitəsinə aşırılaq İran İslam Respublikasına və ya onun ərazisindən keçməklə üçüncü dövlətə daşındıqda;

- Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində dövlət rüsumu ilə nəql edilən yük son dövlət rüsumu stansiyası hesab edilən Şərur dövlət rüsumu stansiyasında avtonəqliyyat vasitəsinə aşırılaq Türkiyə Respublikasına və ya onun ərazisindən keçməklə üçüncü dövlətə daşındıqda;

- İran İslam Respublikasının ərazisindən avtonəqliyyat vasitəsi ilə Azərbaycan Respublikası-

nın gömrük ərazisinə daxil olan yük ilk dövlət rüsumu stansiyası hesab edilən Astara dövlət rüsumu stansiyasında və ya onun ərazisindən keçməklə üçüncü dövlətə daşındıqda;

- Türkiyə Respublikasından avtonəqliyyat vasitəsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisinə daxil olan yük ilk dövlət rüsumu stansiyasında və ya onun ərazisindən keçməklə üçüncü dövlətə daşındıqda;

- Avtonəqliyyat vasitəsi Türkiyə Respublikasından və ya İran İslam Respublikasından gömrük ərazisinə yüklə daxil olaraq, həmin yükü ilk dövlət rüsumu stansiyasında aşırılaqdan sonra, həmin dövlət rüsumu stansiyasından digər yükü müvafiq olaraq Türkiyə Respublikası və ya İran İslam Respublikası istiqamətində geri daşındıqda.

İyul ayında vergi ödəyicilərinə göstərilmiş xidmətlər

Vergilər Nazirliyinin Çağrı Mərkəzinin amakdaşları tərəfindən canlı əlaqə zamanı 16396 sual xarakterli müraciət cavablandırılmışdır

Sosli menyü vasitəsilə daxil olan zənglər

Vergi ödəyicilərinə göndərilmiş mesajlar

Vergi ödəyicilərinə xidmət strukturlarında

Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsinə daxilolmalar

Əlverişli biznes mühiti bəhrəsini verir

Azərbaycanda həm fiziki, həm də hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatının Vergilər Nazirliyi tərəfindən elektron qaydada, «bir pəncərə» sistemi vasitəsilə həyata keçirilməsi biznesə başlama imkanlarını köklü şəkildə yaxşılaşdırıb. Qanunvericiliyə əsasən, hüquqi şəxslərin elektron dövlət qeydiyyatı rüsumsuz həyata keçirilir. Elektron qeydiyyatın tətbiqi ilə biznesə başlamaq üçün 6 prosedur əvəzinə cəmi 3 prosedür yerinə yetirilir, tələb olunan sənədlərin sayı isə 7-dən 2-yə endirilmişdir. Artıq yeni müəssisə yaratmaq istəyən sahibkarlar qeydiyyat prosesinə 3 gün deyil, cəmi bir neçə dəqiqə vaxt sərf edirlər.

Bunun nəticəsidir ki, dünyada, o cümlədən ölkəmizdə müəyyən iqtisadi çətinliklərin yaşandığına baxmayaraq, bu ilin ilk altı ayı ərzində Azərbaycanla ümumilikdə 53 min 221 vergi ödəyicisi qeydiyyata alınıb. Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə, iyulun 1-dək fərdi sahibkarlıqla məşğul olmaq üçün ölkənin vergi orqanlarında 48 min 911 fiziki şəxs qeydiyyata keçib və onların sayı keçən ilin müvafiq döv-

və xarici investitorların, beynəlxalq maliyyə qurumlarının Azərbaycana marağını daha da artırıb.

Bu ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə 4 min 362 müəssisə və təşkilat (onların nümayəndəlik və filialları) yaradılıb ki, bu da keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 29,7 faiz çoxdur. Statistik Vahidlərin Dövlət Registrində qeydiyyatdan keçmiş tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (32,1%), Böyük Britaniya (8,7%), Rusiya (7,3%), İran (5,3%), ABŞ (3,5%), Almaniya (2,2%) və digər ölkələrin (40,9%) sahibkarları tərəfindən yaradılıb. Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların 88 faizdən çoxu Birləşmiş Krallıq, Türkiyə, Yaponiya, Norveç, İsveç, Rusiya, İran, Malayziya və ABŞ sərmayədarlarına məxsus olub. Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə, yeni müəssisə və təşkilatların 63,1 faizi Bakıda, 11 faizi Aran, 7,7 faizi Abşeron, 4,7 faizi Lənkəran, 4,5 faizi Gəncə-Qazax, 3,9 faizi Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonlarında, qalanları isə digər bölgələrdə qeydiyyata keçiblər.

Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərlə sənaye texnoparklarına güzəştli vergi rejiminin tətbiq olunması bu sahədə iqtisadi fəallığın artmasına səbəb olub

rünə nisbətən 30,5 faiz artıb. Fərdi sahibkarlar daha çox Bakıda, Aran, Gəncə-Qazax, Lənkəran, Abşeron, Şəki-Zaqatala və Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınıb.

Qanunvericiliyə edilən son dəyişikliklərdən sonra isə həm yerli müəssisələrin, həm də xarici investisiyalı şirkətlərin sayında artım müşahidə olunur. Çünki son dövrlər iqtisadi qanunvericiliyə edilən bütün əlavə və dəyişikliklərin əsas məqsədlərindən biri ölkəyə yeni investisiyaların cəlb olunmasına və əlverişli biznes mühitinin yaradılmasına xidmət etməkdir. Görülən tədbirlər yerli

Qeyri-neft sektorunun inkişafında mühüm yer tutan sənaye məhəllələri və parkların yaradılması istiqamətində də ciddi addımlar atılır. Azərbaycanda texnopark modelinin formalaşdırılması və bu modelin əsas iqtisadi subyektlərindən hesab olunan sənaye texnoparklarının inkişaf etdirilməsi üçün dövlət tərəfindən müxtəlif stimullaşdırıcı addımların atılması, o cümlədən vergi güzəştlərinin tətbiqi öz müsbət təsirini göstərməkdədir. Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərlə sənaye texnoparklarına güzəştli vergi rejiminin tətbiq olunması bu sahədə iqtisadi fəallığın artmasına sə-

bəb olub. Hazırda Azərbaycanda 4 sənaye parkı və 2 yüksək texnologiyalar parkı, eləcə də 1 sənaye məhəlləsi yaradılıb. Artıq Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı, Balaxanı, Qaradağ, Mingəçevir sənaye parkları, Yüksək Texnologiyalar Parkı, Mingəçevir Yüksək Texnologiyalar Parkı və Neftçala Sənaye Məhəlləsində onlarla yeni layihənin icrasına başlanılıb və bu işlər sürətlə davam etdirilir. Təkcə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının 4 rezidenti tərəfindən parkın ərazisində istehsal müəssisələrinin yaradılmasına 1 mlrd. dollardan çox investisiyanın yatırılması planlaşdırılır. Hazırda sənaye parkının rezidenti olan «Azertexnolayn» MMC-nin polad boru, polietilen məmulatları və texniki avadanlıqlar zavodlarında ildə 200 min ton müxtəlif diametrlə polad borular, 5 min ton müxtəlif diametrlə və yüksək təzyiqlə davamlı hidrotexniki avadanlıqlar, metalökmə üsulu ilə hidrotexniki siyirtmələr, yanğınsöndürmə hidrantları və lülklər, 3 min ton xüsusi təyinatlı müxtəlif diametrlə polietilen borular istehsal edilir. Bundan başqa, «Azertexnolayn» MMC tərəfindən Türkmənbaşı limanının tikintisi üçün Türkmənistan svay borularının satışı ilə bağlı ümumi dəyəri 40 mln. dollar, Türkmənistan su borularının dəyişdirilməsi və yenilərinin çəkilməsi ilə əlaqədar 20 mln. dollar olan müqavilələr imzalanıb. Sənədə əsasən, il ərzində Türkmənistan 25 min ton su borusunun ixracı nəzərdə tutulur. Sənaye Parkının digər rezidentləri olan «AzerFloat» QSC ildə müxtəlif çeşiddə 8 mln. m2 şüşə lövhələr, «Azərbaycan Fibro Cement» MMC isə ildə 6 mln. m2 fasad üçün düz lövhələr və dam örtükləri istehsal edəcəkdir.

Ölkə başçısının tapşırığına uyğun olaraq, hər bir rayonda ayrıca sənaye məhəllələrinin yaradılması gündəmədir. Artıq Neftçala Sənaye Məhəlləsinin tikintisi başa çatmaq üzrədir və yaxın vaxtlarda sahibkarların istifadəsinə verilməlidir. Mingəçevir şəhərində də sənaye parkının təşkili istiqamətində işlər aparılır. Kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi, regionların sənaye potensialından istifadənin genişləndirilməsi məqsədilə ölkəmizin digər regionlarında da sənaye məhəllələrinin yaradılması nəzərdə tutulur. Bu sənaye məhəllələrində yeni müəssisələr yaradılacaq və bu da bölgə əhalisinin işsizlik probleminin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayacaq.

Rəşad SADIQOV

Sosial mənzillərin inşasına hazırlıq gedir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasındakı nitqində sosial mənzillərin inşası məsələsinə toxunaraq qeyd etmişdir ki, bu il sosial mənzillərin inşasına başlanıla bilər: «Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyi - MİDA yaradılıb. Onun əsas vəzifəsi az-təminatlı ailələrə çox əlverişli şərtlərlə mənzillərin verilməsidir. Eyni zamanda, bu proses kütləvi xarakter alandan sonra bunun inşaat və tikinti materialları istehsalı sektorlarına və bələdiklə, sənaye potensialımıza çox müsbət təsiri olacaqdır. İndi hazırlıq işləri aparılır. Ümid edirik ki, bu il artıq praktiki addımlar atılacaq və bu yeni sosial təşəbbüs çox geniş vüsət alacaqdır».

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin direktoru Samir Nuriyev indiyədək görülmüş işlər barədə AZƏRTAC-a verdiyi müsahibəsində bildirib ki, agentliyin və

layihələndirmə işlərinə hazırlıq görülür. Paytaxtla yanaşı, Gəncə, Sumqayıt, Lənkəran, Masallı və Şəmkir şəhərlərində də torpaq sahələrinin ayrılması ilə bağlı təklif olunmuş ərazilərə baxış keçirilib, ilkin dəyərləndirmə işləri aparılıb».

S.Nuriyev bildirib ki, vətəndaşların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə müasir memarlıq üslubunda ekologiya, enerji səmərəliliyi tələblərinə cavab verən çoxmənzilli binaların layihələndirilməsi və tikintisi ölkəmizin şəhərsalma normaları və qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun, bu sahədə aparıcı beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla reallaşacaq. Onun sözlərinə görə, seçilmiş ərazilərdə yaşayış məkanları məhəllə və şəhərciklər formatında layihələndiriləcək. Burada çoxmənzilli binalarla yanaşı, insanların rahat yaşayışı üçün zəruri olan hər cür şəraitin yaradılması, normalara uyğun geniş həyətlərin, yaşillıq zonalarının, uşaq meydançalarının, sosial infrastruktur (məktəb, uşaq bağça-

Mənzillərin tikintisi layihələrinə investitorların maraqları öyrənilir, onların bu işlərə cəlb olunması imkanları araşdırılır

onun tabeliyində olan «MİDA» Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı təşkilati işlər artıq yekunlaşmaq üzrədir. Qurumun əsas işçi heyəti formalaşdırılıb, zəruri inzibati məsələlər öz həllini tapmaqdadır: «Artıq agentlik sosial mənzillərin tikintisinin təşkil edilməsi istiqamətində zəruri tədbirlər həyata keçirir. Bu tədbirlər ilk növbədə binaların tikintisi üçün torpaq sahələrinin seçilməsini, layihələndirmə və tikinti işlərinin planlaşdırılmasını, mənzillərin uzunmüddətli güzəştli şərtlərlə təqdim olunması üçün dayanıqlı maliyyə modelinin yaradılmasını əhatə edir».

Qeyd edilib ki, çoxmənzilli evlərin tikilməsi üçün əlverişli torpaq sahələrinin seçilməsi prosesində ciddi irəliləyiş var. Ötən müddət ərzində agentliyin mü-təxəssisləri tərəfindən Bakı şəhərinin müxtəlif yerlərində bir çox torpaq sahəsinə baxış keçirilib və müxtəlif meyarlar üzrə qiymətləndirildikdən sonra onlardan bir neçəsi güzəştli mənzillərin tikintisi üçün uyğun hesab edilib: «Torpaq sahələrinin seçilməsində ilk növbədə şəhərin inkişaf perspektivləri nəzərə alınıb. Bununla yanaşı, həmin ərazilərin iş yerləri mərkəzlərinə yaxın olması, bu zonalarda nəqliyyat və mühəndis-kommunikasiya şəbəkəsinin mövcudluğu əsas meyarlardan olub. Hazırda həmin torpaq sahələrinin əldə edilməsi prosesi gedir,

sı və s.) obyektlərinin tikintisi nəzərdə tutulur: «Bununla yanaşı, layihələndirmə mərhələsində binaların zahiri görünüşünə və fasadların dizaynına xüsusi diqqət yetiriləcək. Layihəçilərin qarşısında qoyulacaq vəzifələrdən biri də şəhərlərin, onların ətrafında tarixən təşəkkül tapmış yaşayış məskənlərinin təbii və yerli xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla binaların funksionallığı, estetik gözəlliyi və müasirliyi arasında tarazlığın əldə edilməsi olacaqdır. Layihə işləri bitdikdən sonra dərhal güzəştli mənzillərin tikintisinə start verilməkdir. Agentlik tələb olunan vəsaitin ayrılması məqsədilə növbəti 3 il üçün maliyyə proqnozunu aidiyyəti dövlət orqanlarına təqdim edib. Bununla yanaşı, mənzillərin tikintisi layihələrinə investitorların maraqları öyrənilir, onların bu işlərə cəlb olunması imkanları araşdırılır».

Tikiləcək mənzillərin vətəndaşlar tərəfindən əlverişli şərtlərlə əldə edilməsi üçün uzunmüddətli ödəniş sisteminin yaradılması və maliyyələşdirilməsi istiqamətində agentliyin artıq aidiyyəti dövlət qurumları ilə birlikdə işlər aparıldığını qeyd edən S.Nuriyevin sözlərinə görə, dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq, «Azərbaycan İpoteka Fondu» Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin burada əsas maliyyə mənbəyi kimi çıxış etməsi gözlənilir.

Respublika üzrə 124.320 ailə ünvanlı dövlət sosial yardımını alır

Ünvanlı sosial yardımların təyinatı prosesinin tam şəffaf və obyektiv əsaslarla aparılmasına şərait yaratmaq üçün görülmüş təsiri tədbirlərdən biri də Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Vahid Elektron Müraciət və Təyinat Alt Sistemini (VEMTAS) istifadəyə verilməsidir. Ailələri təmsil edən vətəndaşlar ünvanlı dövlət sosial yardımının alınması üçün kompüterlər, mobil telefonlar və s. internet bağlantısı olan avadanlıqlar vasitəsilə «Elektron hökumət» portalında və ya Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəsmi internet saytında «Ünvanlı sosial yardımın alınması üçün müraciət etdirmə» e-xidməti vasitəsilə müraciət edirlər. Müraciət qeydiyyata alındıqdan sonra ailələrin təmsil edən şəxsin, yəni təmsilçisinin «Ərizə-bəyannamə»də qeyd etdiyi əks-əlaqə vasitələrindən birinə VEMTAS tərəfindən bu barədə məlumat göndərilir. Həmin tarix ailənin sosial yardımının alınması üçün müraciət etdiyi gün hesab edilir. Təmsilçi müraciət edərkən «Ərizə-bəyannamə»də ailə üzvləri, gəlirləri və ömlakı barədə daxil etdiyi məlumatlar avtomatlaşdırılmış qaydada 20-dən çox dövlət orqanının və təşkilatın informasiya ehtiyatlarına inteqrasiya şəraitində rəsmi məlumatlar əsasında yoxlanılır.

Ünvanlı dövlət sosial yardımının alınması üçün edilmiş müraciətlərə baxılmasının nəticəsi barədə də vətəndaşlara elektron şəkildə məlumat verilir. VEMTAS tərəfindən ünvanlı sosial yardımın təyini olunması barədə qərar çıxarıldığı hallarda yardımın məbləği və təyini olunma müddəti, onun əldə edilməsi üçün plastik kartın hansı bankdan alınacağı barədə vətəndaşın «Ərizə-bəyannamə»də qeyd etdiyi əks-əlaqə vasitələrinin birinə məlumat göndərilir. Yardımın təyini olunmasından imtina edildiyi barədə qərar çıxarıldığı halda da əks-əlaqə vasitələrinin birinə məlumat göndərilərək imtinanın səbəbləri vətəndaşın diqqətinə çatdırılır. Bununla yanaşı, ünvanlı sosial yardımın təyini olunması və ya imtina edilməsi barədə məlumatları Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin mərkəzləşdirilmiş informasiya sistemindən sadəcə telefon vasitəsilə, yəni nazirliyin 142 «Çağrı mərkəzi»nə zəng etməklə də öyrənmək mümkündür. Yardım üçün müraciət etmiş şəxs 142 - «Çağrı mərkəzi»nə zəng edərkən 0 düyməsini, bundan sonra 2 düyməsini yığaraq, şəxsiyyət vəsiqəsinin nömrəsini və sosial yardımın alınması üçün ailəni təmsil etməsi barədə notarial qaydada təsdiq olunmuş ərizənin nömrəsini sonuncu 4 rəqəmini daxil edir. Bun-

dan sonra həmin şəxsə sosial yardım üçün etdiyi müraciətinə baxılmasının nəticəsi barədə məlumat verilir.

Bu il fevralın 15-dən tətbiqinə başlanılan bu sistem tərəfindən ötən dövrdə 43.779 nəfər ailə üzvünü əhatə edən 11.050 ailəyə avtomatlaşdırılmış qaydada ünvanlı dövlət sosial yardımını təyinatı aparılıb. Ümumilikdə isə hazırda respublika üzrə 532.373 nəfər ailə üzvünü əhatə edən 124.320 ailə ünvanlı dövlət sosial yardımını əldə etməkdədir. Sosial yardımların hər ailəyə düşən orta aylıq məbləği 151 manat təşkil edir.

Gələcəkdə ünvanlı sosial yardımın alınması sayının azalması istiqamətində də addımlar atılacaq. Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasda Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, tədricən az-təminatlı ailələr üçün şərait yaradılmalıdır ki, onlar özləri pul qazansın, işlə məşğul olsunlar. Bunun üçün dövlət kömək göstərəcək və bunun təyinatı üçün Prezidentin ehtiyat fondundan ilkin olaraq 6 milyon manat ayrılıb və lazım olarsa, bu vəsaitin həcmi artırılacaq. Hər bir rayonda insanlar fərdi qaydada işlə təmin ediləcək və dövlətdən asılı olmayacaqlar.

AYTƏN

İş yerindən arayış almaq istəsəniz...

Gündəlik həyatımızda müxtəlif məqsədlərlə iş yerindən təcili arayış almağa ehtiyac yaranır. Bu arayışın ən qısa zamanda və asan yolla necə əldə edilməsi üçün «Elektron hökumət» portalı vətəndaşlara əlverişli imkanlar yaradır.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin «İş yerinə dair arayış» elektron xidmətinin «Elektron hökumət» portalına inteqrasiya edilməsi ilə arayış müdiriyətinin qəbuluna getmədən elektron şəkildə əldə etmək mümkündür. Elektron arayışların vaxt itkisinin, bürokratik proseslərin

aradan qaldırılması və rahatlığın təmin edilməsi, vətəndaşın fərdi məlumatlarının dəqiq göstərilməsi, əminliyin olması, müxtəlif qurumlara saxta arayışların təqdim edilməsinin, şişirdilmiş məlumatların göstərilməsinin qarşısını alınması və s. kimi üstünlükləri var.

İstifadəçi portalda «İş yerinə dair arayış» e-xidmətinə daxil olarkən onun FİN-nə uyğun olaraq iş yerlərinin siyahısı ekranda əks

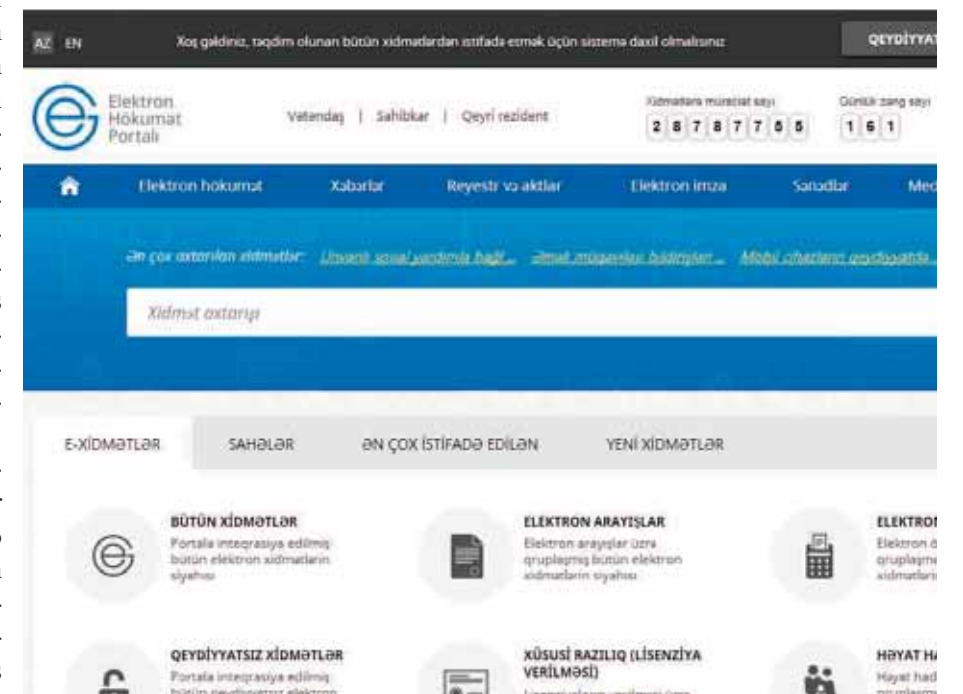
etdirilir. Növbəti addımda istifadəçi açılmış arayış formasında arayışın növünü (əməkhaqqının göstərilməsi və ya göstərilməməsi), təyinatını (kredit götürmək, viza almaq və s.), təqdim olunacağı qurumu (ümumi və ya ünvanlı), son etibarlılıq tarixini və digər zəruri məlumatları daxil edir.

Əgər daxil edilən hər hansı bir məlumat müvafiq formata uyğun deyilsə və ya qeyri-dəqiq məlumat daxil edilmişdirsə, ekranda həmin xana üzərində istifadəçiyə qeyd şəkildə məlumat bildirilir. Bütün məlumatlar düzgün daxil edildikdən sonra istifa-

deçi «Təsdiqlə» düyməsini sıxır. Bundan sonra arayış PDF formatında istifadəçinin kompüterinə yüklənir. Sistem tərəfindən arayışın aşağı hissəsində onun doğruluğunu təsdiqləyən QR-kod qeyd olunur. Arayışı çap etmək və elektron şəkildə aidiyyəti e-poçt ünvanına göndərmək mümkündür.

Qeyd edək ki, «İş yerinə dair arayış» e-xidməti bir il yarım-dan çoxdur fəaliyyətə başlayıb. Bu il iyulun 1-dək vətəndaşlar bu xidmətdən ümumilikdə 314.227 dəfə faydalanıblar.

FƏXRİYYƏ

Regionlarda iqtisadi fəallıq güclənir

2016-cı ilin birinci yarısı bölgələrin inkişafı baxımından əlamətdar olub

Nazirlər Kabinetinin bu günlərdə keçirilən iclasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev regionların inkişafı ilə bağlı yürüdülmüş siyasəti uğurlu hesab etdiyini bildirib və bunu böhran şəraitində mühüm iqtisadi nailiyyət kimi qiymətləndirib: «Bu, çox müsbət haldır. Çünki ilin əvvəlində müəyyən narahatlıq var idi ki, bəzi iş yerləri bağlanır. Düzdür, 26 min iş yeri bağlandı. Ancaq 78 min iş yeri açıldı. Ona görə, biz görülən tədbirlər nəticəsində, o cümlədən dövlət şirkətlərinin xətti ilə açılmış iş yerlərinin sayı hesabına, - özəl sektorda da bu işlər gedir, - burada da müsbət dinamikanı görürük». İndiki şəraitdə regionların inkişafında özəl sektorun üzərinə ciddi məsuliyyət düşdüyünü xatırladan dövlət başçısı hökumətin bu sahəyə davamlı dəstək verəcəyini vurğulayıb: «Özəl sektor uzun illərdir ki, dövlət tərəfindən çox böyük dəstək - həm siyasi, həm də ki, maddi dəstək alır. Güzəştli şərtlərlə verilən kreditlərin həcmi 1 milyard dolları ötürüb. Ona görə, əlbəttə, özəl sektor da sosial məsuliyyət daşımalıdır».

Dövlətin həyata keçirdiyi səmərəli investisiya siyasəti və təmin edilən əlverişli biznes işgüzar mühiti yerli və xarici investorların ölkənin regionlarına marağının ilbəl artması üçün mühüm rol oynayıb. Dövlətin maliyyə dəstəyi ilə yanaşı, yerli şirkətlərin, bankların və maliyyə-kredit təşkilatlarının vəsaitlər ayırmaları da öz mühüm nəticələrini göstərməkdədir. Bu ilin ilk altı ayında Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası, Dünya Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, xarici ölkələrin tanınmış şirkətləri bölgələrdə sənaye, aqrar-sənaye müəssisələrinin, sənaye məhəllələrinin, texnoparkların və biznes inkubatorlarının yaradılması istiqamətində mühüm işlər görüblər. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən siyasət ölkənin müxtəlif bölgələrində iqtisadiyyatın və sahibkarlığın daha intensiv inkişafına münbit şərait yaradıb, regionlardan vergi ödənişlərinin ümumi daxilolma-

larda payının əhəmiyyətli dərəcədə artmasına səbəb olub, ölkədə ədalətli rəqabət mühitinin formalaşdırılması sayəsində vergi siyasətinin və vergi dərəcələrinin iqtisadi inkişafa təsiri daha da güclənib. Hüquqi və fiziki şəxslərin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergi və digər ödənişlərin tam və ya qismən şəhər və rayonların yerli gəlirlərinə aid edilməsi ilə əlaqədar həyata keçirilən tədbirlər bu istiqamətdə əhəmiyyətli dəyişikliklərə səbəb olub. Əhalinin böyük əksəriyyətinin regionlarda kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmasına, ailə-kəndli təsərrüfatlarının və kəndli təsərrüfatının digər sahələrinin uzun illər verəndən azad edilməsinə baxmayaraq, regionlardan vergi daxilolmaları 2004-cü ildəki 42 milyon manatdan 2011-ci ildə 425 milyon manata, 2012-ci ildə 445,5 milyon manata, 2013-cü ildə isə 539 milyon manata, 2014-cü ildə 578 milyon manata, 2015-ci ildə 622,1 milyon manata çatıb.

Regionlardan dövlət büdcəsinə vergi daxilolmalarının belə əhəmiyyətli dərəcədə artması bölgələrdəki iqtisadi fəallığın güclənməsinin və vergiyə cəlb olunan yeni müəssisələrin fəaliyyətə başlamasının nəticəsidir.

2012-2015-ci illərdə Sumqayıt,

dirir Aqil Əsədov hesab edir ki, müasir iqtisadi çağırışlar regionlardakı maliyyə, vergi və fiskal siyasətə yeni yanaşmalar tələb edir. Dövlətin apardığı regional iqtisadi siyasət və təbii etdiyi iqtisadi tənzimləmə mexanizmləri respublikanın bütün regionlarında tarazlaşdırılmış inkişafı təmin etməli, respublika və ayrı-ayrı regionların mənafeələrini əlaqələndirməli, bölgələrdə istehsal olunan məhsulların istər respublika daxilində, istərsə də xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətini yüksəltməli, regionların malik olduğu təbii-iqtisadi, əmək potensialından səmərəli istifadə edilməsinə, elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərindən uğurla yararlanmaqla mütərəqqi təsərrüfatçılıq formalarının inkişafına, xarici investisiyaların cəlb olunmasına şərait yaratmalıdır. Bu məqsədlə regionlarla bağlı həyata keçirilən siyasətdə iki faktor nəzərə alınmalıdır. Birincisi, veb-saitlərin regionlar arasında bölünməsinin nisbətini dəyişmək üçün vergi yükünün artırılması və ya azaldılması; ikincisi isə geridə qalan bölgələrin investisiya cəhətdən cəlb edilməsinin yüksəldilməsi.

Xarici firma və şirkətlərin respublikanın müxtəlif bölgələrində

Şirvan, Mingəçevir, İmişli və Abşeron subsidiyasız, yalnız yerli gəlirlər hesabına öz xərclərini ödəyə bilərlər. Bu, regionlarda qeyri-neft sektorunun inkişafı, vergi potensialının genişləndirilməsi və daxili gəlirlərin artması hesabına baş verib. 2016-cı ildən isə Naftalan şəhərinin də öz büdcəsinə yerli gəlirlər hesabına təmin edilən şəhərlər sırasına daxil olacağı gözlənilir.

Milli Elmlər Akademiyasının İqtisadiyyat İnstitutunun şöbə mü-

fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün onlara əlverişli vergi şərtləri müəyyən etməklə yanaşı, həm də tutulan vergilərin yerli inkişafı dəstəkləməsinə imkan yaratmaq lazımdır. Mütəxəssis hesab edir ki, respublikada regionların təsərrüfat şəraiti nəzərə alınmaqla vergi sisteminin təkmilləşdirilməsinə ehtiyac vardır. Dövlətin hansı regionda hansı məhsul istehsalını dəstəkləməsindən asılı olaraq, vergi dərəcələri də dəyişkən olmalıdır.

E.CƏFƏRLİ

BİR CÜMLƏ - BİR XƏBƏR

Prezident İlham Əliyev sahibkarlıq sahəsində son illər ərzində nail olunmuş sürətli inkişafın davamlılığının təmin edilməsi və rəqabət qabiliyyətinin möhkəmləndirilməsi, beynəlxalq reytinglərdə Azərbaycanın mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə müvafiq Komissiya və onun Katibliyinin yaradılması barədə sərəncam imzalayıb.

Azərbaycanda İxracın və Investisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) ilə Belarus Ticarət-Sənaye Palatasının Minsk şöbəsi arasında qarşılıqlı mənfəətli əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalanıb.

“Financial Times” nəşrinin saytında neftin qiymətinin kəskin ucuzlaşması fonunda Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində görülən işlərə dair süjet yayımlanıb.

Azərbaycan Respublikasının Gömrük Xidməti Dünya Gömrük Təşkilatının (DGT) Siyasi Komissiyasına üzv seçilib.

Avqustun 28-31-də Bakıda Enerji İqtisadiyyatı üzrə Beynəlxalq Assosiasiyasının (IAEE) I Avrasiya konfransı keçiriləcək.

Dövlət Proqramı qəbul edilib

Prezident İlham Əliyev «Azərbaycan Respublikasında daşınmaz əmlakın kadastrı sisteminin inkişafı, torpaqdan istifadənin və onun mühafizəsinin səmərəliliyinin artırılmasına dair 2016-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı»nın təsdiq edilməsi barədə sərəncam imzalayıb. Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasının əlaqələndirilməsi Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə həvalə edilib.

Dövlət Proqramının əsas məqsədi ölkədə daşınmaz əmlakın kadastrı sisteminin inkişafına, daşınmaz əmlak üzərində mülkiyyət və digər əşya hüquqlarının qeydiyyatı prosesinin təkmilləşdirilməsinə, torpaq münasibətlərinin tənzimlənməsinə, torpaq ehtiyatlarının dövlət idarəetməsinin təkmilləşdirilməsinə istiqamətlənib. Eyni zamanda, torpaqların məqsəddi təyinatında, kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərində baş vermiş dəyişikliklərin tədqiqi ilə bağlı torpaq monitorinqlərinin aparılmasına, torpaq sahələrində iri fermer təsərrüfatlarının yaradılması məqsədilə yerquruluşu layihə və sxemlərinin hazırlanması, torpaqlardan səmərəli istifadə olunmasına və torpaq ehtiyatlarının mühafizəsinə, münbitliyinin bərpası və artırılmasına, mülkiyyət hüquqlarının dövlət qeydiyyatı üçün kompleks tədbirlər sisteminin hazırlanmasına və s. nail olmaq da əsas məqsədlərdəndir. Dövlət Proqramı çərçivəsində aşağıdakı vəzifələrin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur:

• daşınmaz əmlakın vahid döv-

löt kadastrı, daşınmaz əmlakın kadastrı, dövlət torpaq kadastrı, yerquruluşu, daşınmaz əmlak üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı, daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi, ünvan reyestrı, torpaq bazarının sistemli təşkili, torpaqlardan istifadəyə və onların mühafizəsinə dövlət nəzarəti, torpaq münasibətlərinin tənzimlənməsi sahələrində fəaliyyətin səmərəliliyinin artırılması və bu məqsədlə mövcud qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi;

• daşınmaz əmlakın kadastrı sisteminin inkişafına, torpaqdan istifadənin və onun mühafizəsinin səmərəliliyinin artırılmasına dair dünya təcrübəsinin, habelə bu sahədə müasir standartlara cavab verən texnika və texnologiyaların tətbiqinin genişləndirilməsi;

• daşınmaz əmlakın vahid dövlət kadastrının formalaşdırılması;

• daşınmaz əmlakın vahid dövlət kadastrı, daşınmaz əmlakın kadastrı, dövlət torpaq kadastrı, xüsusən (sahəvi) təyinatlı geodeziya, yerquruluşu və ünvan reyestrı ilə məşğul olan orqanların layihə-tədqiqat qurumlarının iş şəraitinin və maddi-texniki təchizatının yaxşılaşdırılması;

• daşınmaz əmlakın vahid döv-

löt təbii-iqtisadi, əmək potensialından səmərəli istifadə edilməsinə, elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərindən uğurla yararlanmaqla mütərəqqi təsərrüfatçılıq formalarının inkişafına, xarici investisiyaların cəlb olunmasına şərait yaratmalıdır.

Bu məqsədlə regionlarla bağlı həyata keçirilən siyasətdə iki faktor nəzərə alınmalıdır. Birincisi, veb-saitlərin regionlar arasında bölünməsinin nisbətini dəyişmək üçün vergi yükünün artırılması və ya azaldılması; ikincisi isə geridə qalan bölgələrin investisiya cəhətdən cəlb edilməsinin yüksəldilməsi.

Xarici firma və şirkətlərin respublikanın müxtəlif bölgələrində

• daşınmaz əmlakın idarə olunması sahəsində dünya təcrübəsinin öyrənilməsi və elmi-texniki nailiyyətlərin tətbiq edilməsi, innovasiya proqramlarının və yeni texnologiyaların tətbiqi yolu ilə daşınmaz əmlak bazarı infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi;

• daşınmaz əmlak bazarı iştirakçıları ilə səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması, ölkədə rieltor institutunun inkişafına dəstək verilməsi;

• daşınmaz əmlakın idarə olunması sahəsində kadr hazırlığı prosesinin inkişafı üçün ölkənin ali təhsil müəssisələrində bu sahə üzrə təhsil sisteminin müasir tələblərə uyğunlaşdırılması.

Dövlət Proqramında daşınmaz əmlakın kadastrı sisteminin inkişafı istiqamətində daşınmaz əmlakın kütləvi inventarlaşdırılması və qiymətləndirilməsi, daşınmaz əmlakın məkan məlumatlarının infrastrukturunun formalaşdırılması, həmçinin kadr siyasəti fəaliyyət sahələrində yüksəkixtisaslı kadrların cəlb olunmasını təmin edən tədbirlərin həyata keçirilməsi, daşınmaz əmlakın idarə olunması sahəsində çalışan rəhbər işçilər və mütəxəssislər üçün beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə ixtisasartırma, stajçəkmə və kadrların təkmilləşdirilməsi üzrə əlavə təhsilin təşkili nəzərdə tutulub.

AYTƏN

RƏQƏMLƏRİN DİLİ İLƏ

- Maliyyə Nazirliyinin məlumatına əsasən, yanvar-iyun aylarında dövlət büdcəsinə **6133,8 milyon** manat vəsait daxil olub və bu müddətdə büdcədən **6821,5 milyon** manat vəsait xərclənib.
- Bu ilin birinci yarısında əsas kapitala **6 milyard 769,6 milyon** manat məbləğində vəsait yönəldilib.
- Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu ilin ilk altı ayında ölkədə kompüter və elektron məhsulların istehsalı **23,6%**, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə **2,1** dəfə artıb.
- Cari ilin ikinci rübündə birinci rüb ilə müqayisədə Azərbaycanın mənzil bazarında qiymətlərdə **0,9%**, o cümlədən təkrar mənzil bazarında **0,9%** ucuzlaşma müşahidə edilib.
- Bu ilin yanvar-iyun aylarında informasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən hüquqi və fiziki şəxslərə göstərilən **798,9 milyon** manatlıq xidmətlərin **72%-i** əhali sektoruna aid olub.
- Birinci yarımillikdə emal sənayesində **4,3 milyard** manatlıq məhsul istehsal olunub.
- İyulun 1-nə olan məlumata görə, Azərbaycanda iqtisadi fəal əhalinin sayı **4953,1 min** nəfər olub, onlardan **4707,9 min** nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil edib.

Fərdi uçot sığorta-pensiya sisteminin mühüm tərkib hissəsidir

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən verilən xəbərə görə, cari ilin yanvar-iyun aylarında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun fərdi uçot sistemində qeydiyyatda olan sığortaolunanların sayı 98.995 nəfər artaraq 3.279.149 nəfərə çatıb. Sığortaolunanlardan 30 yaşa qədər olanlar 684.140 nəfər (20,8 faiz), 30-40 yaşlarında olanlar 826.243 nəfər (25,2 faiz), 40-50 yaşlarında olanlar 659.202 nəfər (20,1 faiz), 50-60 yaşlarında olanlar 692.240 nəfər (21,1 faiz) təşkil edir. Digərləri isə 60 yaşdan yuxarı olan şəxslərdir. Sistemdə fərdi şəxsi hesabı olanların 59,3 faizi kişilərdən, 40,7 faizi isə qadınlardan ibarətdir.

Fərdi uçot sistemi Azərbaycanda müasir sığorta-pensiya sisteminin mühüm tərkib hissəsi olmaqla, əmək pensiyalarının və digər sosial müdafiə hüquqlarının təmin edilməsi üçün hər bir sığortaolunan haqqında məlumatların uçotunun təş-

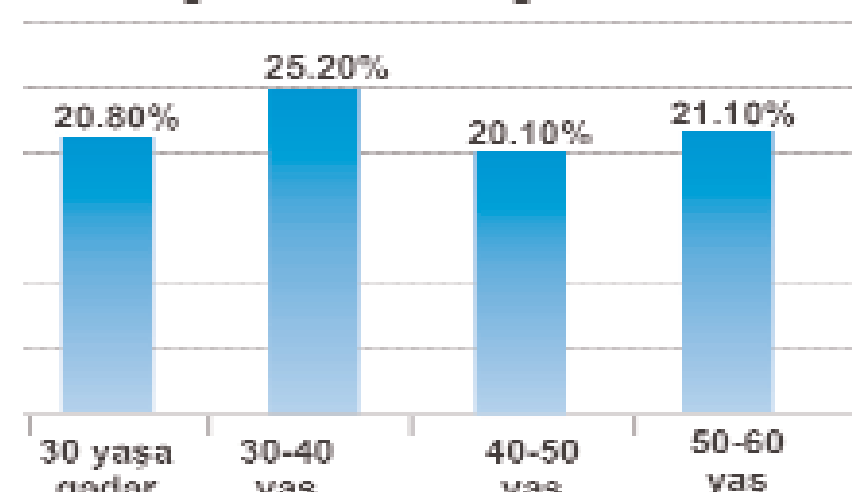
kili və aparılmasıdır. Bu sistem vasitəsilə vətəndaşların gələcək pensiya təminatı məqsədilə onların fərdi hesablarına pensiya kapitalının toplanması təmin olunur.

Sığortaolunanların fərdi hesab-

larında toplanan pensiya kapitalına mütəmadi nəzarət edə bilmələri üçün nazirliyin «Sığortaolunanlara məlumatların verilməsi» elektron xidməti fəaliyyət göstərir.

F.İKRAMQIZI

Cari ilin yanvar-iyun aylarında fərdi uçot sistemində qeydiyyatda olan sığortaolunanların göstəriciləri

Torpaqlardan istifadə ilə bağlı qanun pozuntularının qarşısı alınır

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsindən «Trend»ə verilən məlumata görə, hazırda icarəyə verilən dövlət torpaqlarının bir hissəsindən istifadə edilmir. Respublikanın şəhər və rayonları üzrə 20 minə yaxın torpaq icarəçisinin istifadəsində olan 1,2 mln. hektar torpaq sahəsinin 44,3 min hektarı faktiki istifadəsiz qalıb.

Komitə tərəfindən respublikada mülkiyyət növündən asılı olmayaraq torpaqların elektron uçotu sisteminin qurulması, habelə torpaqların, xüsusilə kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqların mühafizəsi, səmərəli və təyinatlı üzrə istifadənin təmin olunması sahəsində tədbirlər davam etdirilir. İndiyədək bu sahədə aparılan işlər həm torpaqların elektron uçotu və kadastr xəritələrinin tərtibini, həm də pozuntuların aşkara çıxarılmasını əhatə edib. Görülən işlər nəticəsində torpaqlardan istifadə ilə bağlı ciddi çatışmazlıqların və qanun pozuntularının olduğu aşkarlanıb. Aşkar edilən hallarla bağlı müvafiq tədbirlər görüldü və aidiyyəti qurumlar məlumatlandırılıb.

Hazırda torpaqların elektron uçotu və onlara nəzarət tədbirləri davam etdirilir. Ölkə başçısının 7 mart 2016-cı ildə imzaladığı «Azərbaycan Respublikasında torpaq münasibətlərinin

qanunvericiliyinin müəyyənləşdirilməsinə imkan yaradacaqdır. Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi torpaqların əsaslı zəbt olunması, torpaqlarda təyinatna zidd aparılan özbaşına tikinti hallarının, dənizkənarı mühafizə zolaqları ilə bağlı pozuntularının qarşısının alınması üzrə torpaq reydlərini və monitorinqləri intensivləşdirib.

Respublika üzrə dövlət, bələdiyyə və xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlarda qanunvericiliyin tələblərinin pozulması hallarının bazası yaradılıb, Xəzər dənizinin sahilboyu 20-50 metrlik mühafizə zolağı boyunca mövcud torpaq-qayımaların və obyektlərin siyahısı tərtib edilib, meşə fondu torpaqlarında inşa edilmiş sosial, işə və istirahət obyektləri müəyyənləşdirilib, respublika üzrə torpaq icarəçilərinin siyahısı hazırlanaraq elektron bazada yerləşdirilib.

Aparılan nəzarət tədbirləri torpaqların istifadəsi ilə bağlı çoxsaylı pozuntuları aşkar edib. Monitorinq və müşahidələr nəticəsində müəyyən edilmiş ki, respublika üzrə mövcud olan 1,8 mln. hektar əkin sahəsinin 198 min hektarı (11,3%) istifadə olunmur. Bundan başqa, 2,6 min hektar kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsində 91 qanunsuz daş, qum-çınqıl karxanaları, 6 min hektar torpaq sahəsində isə 222 qanunsuz balıq gölləri yaradılıb. Digər tərəfdən, icra hakimiyyətləri və bələdiyyələr 1204 hektar torpaq sahəsinin qanunsuz istifadəyə, icarəyə, mülkiyyətə verilməsinə, təyinatının qanunsuz dəyişdirilməsinə dair 245 qərar qəbul ediblər.

Araşdırmalar göstərib ki, hazırda icarəyə verilən dövlət torpaqlarının bir hissəsindən ümumiyyətlə istifadə edilmir. Respublikanın şəhər və rayonları üzrə 20 minə yaxın torpaq icarəçisinin istifadəsində olan 1,2 mln. hektar torpaq sahəsinin 44,3 min hektarı faktiki istifadəsiz qalıb. Yerli icra hakimiyyətləri və bələdiyyələr də kənd təsərrüfatı torpaqlarının bəzi hallarda qanunsuz olaraq digər məqsədlərlə ayrılırlar. Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində istifadə olunmayan və əkinə yararlı torpaqların kənd təsərrüfatı istehsalatına, müxtəlif aqromeliorativ tədbirlərin tətbiqi ilə yeni torpaqların kənd təsərrüfatı dövryyəsinə cəlbə, istifadədə olan torpaqların münbitliyinin qorunması və artırılması məqsədləri üçün kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsinə zəmin yaranacaqdır.

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi torpaqların əsaslı zəbt olunması, torpaqlarda təyinatna zidd aparılan özbaşına tikinti hallarının, dənizkənarı mühafizə zolaqları ilə bağlı pozuntularının qarşısının alınması üzrə torpaq reydlərini və monitorinqləri intensivləşdirib.

Respublika üzrə dövlət, bələdiyyə və xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlarda qanunvericiliyin tələblərinin pozulması hallarının bazası yaradılıb, Xəzər dənizinin sahilboyu 20-50 metrlik mühafizə zolağı boyunca mövcud torpaq-qayımaların və obyektlərin siyahısı tərtib edilib, meşə fondu torpaqlarında inşa edilmiş sosial, işə və istirahət obyektləri müəyyənləşdirilib, respublika üzrə torpaq icarəçilərinin siyahısı hazırlanaraq elektron bazada yerləşdirilib.

Aparılan nəzarət tədbirləri torpaqların istifadəsi ilə bağlı çoxsaylı pozuntuları aşkar edib. Monitorinq və müşahidələr nəticəsində müəyyən edilmiş ki, respublika üzrə mövcud olan 1,8 mln. hektar əkin sahəsinin 198 min hektarı (11,3%) istifadə olunmur. Bundan başqa, 2,6 min hektar kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsində 91 qanunsuz daş, qum-çınqıl karxanaları, 6 min hektar torpaq sahəsində isə 222 qanunsuz balıq gölləri yaradılıb. Digər tərəfdən, icra hakimiyyətləri və bələdiyyələr 1204 hektar torpaq sahəsinin qanunsuz istifadəyə, icarəyə, mülkiyyətə verilməsinə, təyinatının qanunsuz dəyişdirilməsinə dair 245 qərar qəbul ediblər.

Araşdırmalar göstərib ki, hazırda icarəyə verilən dövlət torpaqlarının bir hissəsindən ümumiyyətlə istifadə edilmir. Respublikanın şəhər və rayonları üzrə 20 minə yaxın torpaq icarəçisinin istifadəsində olan 1,2 mln. hektar torpaq sahəsinin 44,3 min hektarı faktiki istifadəsiz qalıb. Yerli icra hakimiyyətləri və bələdiyyələr də kənd təsərrüfatı torpaqlarının bəzi hallarda qanunsuz olaraq digər məqsədlərlə ayrılırlar. Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində istifadə olunmayan və əkinə yararlı torpaqların kənd təsərrüfatı istehsalatına, müxtəlif aqromeliorativ tədbirlərin tətbiqi ilə yeni torpaqların kənd təsərrüfatı dövryyəsinə cəlbə, istifadədə olan torpaqların münbitliyinin qorunması və artırılması məqsədləri üçün kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsinə zəmin yaranacaqdır.

Sənayeləşmə yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyur

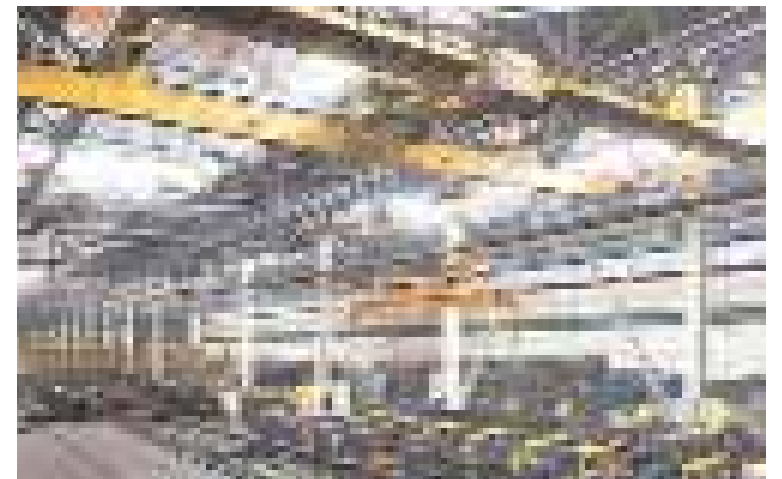
Azərbaycanda son illərdə sənayeləşmə prosesini sürətləndirmək baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir və sənəddə qeyd olunan məqsədlərə nail olmaq üçün mövcud istehsal sahələrini genişləndirmək, yeni sahələr yaratmaq, qeyri-neft sənayesinin ixrac potensialını artırmaq, elmtutumlu və innovativ istehsal inkişaf etdirmək, sənaye zonaları və klasterlər yaratmaq nəzərdə tutulur. Bu gün Sumqayıt, Balaxanı, Mingəçevir və Qaradağda sənaye parkları və Neftçalada sənaye məhəlləsinin təşkili və genişləndirilməsi istiqamətində böyük işlər həyata keçirilməkdədir. Sahibkarlar tərəfindən bütün bunlara böyük maraq göstərdiyi nəzərə cəsarət, bu da olduqca müsbət haldır.

Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının İqtisadçı ekspert Pərviz Heydərovun fikrincə, regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsində və yerli ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə sənaye sahələrinin inkişafı ilə bağlı bir istiqamət də ölkənin ayrı-ayrı şəhərlərində sənaye məhəllələrinin yaradılmasıdır: «Sənaye məhəllələri istehsal prosesinin təşkilində infrastruktur xərclərinin azaldılması, kooperasiya əlaqələrinin gücləndirilməsi kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Ümumiyyətlə, sənaye məhəlləsi sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infraqurata malik, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi məqsədilə istifadə olunan ərazi anlamı daşıdığından, bilavasitə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsini daha dərindən təşkil etmək və yeni, dayanıqlı gəlir mənbələri yaratmaq məqsədi daşıyır».

Mütəxəssisin sözlərinə görə, dövlət başçısının 26 dekabr 2014-cü il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci

illər üçün Dövlət Proqramı» ölkədə sənayeləşmə prosesini sürətləndirmək baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir və sənəddə qeyd olunan məqsədlərə nail olmaq üçün mövcud istehsal sahələrini genişləndirmək, yeni sahələr yaratmaq, qeyri-neft sənayesinin ixrac potensialını artırmaq, elmtutumlu və innovativ istehsal inkişaf etdirmək, sənaye zonaları və klasterlər yaratmaq nəzərdə tutulur. Bu gün Sumqayıt, Balaxanı, Mingəçevir və Qaradağda sənaye parkları və Neftçalada sənaye məhəlləsinin təşkili və genişləndirilməsi istiqamətində böyük işlər həyata keçirilməkdədir. Sahibkarlar tərəfindən bütün bunlara böyük maraq göstərdiyi nəzərə cəsarət, bu da olduqca müsbət haldır.

Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının

sektor müdiri Elxan Mikayilov «Sənayeləşmə və innovativ inkişaf» mövzusunda keçirilən ictimai müzakirədə bildirib ki, Azərbaycanda milli iqtisadiyyat və onun əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin yaradılmasının ikinci mərhələsi başlayıb. Onun sözlərinə görə, birinci mərhələ çərçivəsində milli iqtisadiyyatın 11 sektorunun inkişafı üzrə dünya təcrübəsi öyrənilib, ikinci mərhələdə isə həmin sektorların inkişafı məqsədilə nəzərdə tutulan layihələr müəyyənləşdiriləcək. Strateji yol xəritəsi çərçivəsində neft-kimya, ağır sənaye və maşınqayırma sektorlarının inkişafı nəzərdə tutulub.

F.İKRAMQIZI

ELAN

Asan İmza sertifikatının qüvvədə olma müddəti 3 il olduğundan və 2013-cü ilin iyul ayında alınmış sertifikatların etibarlılıq müddəti 2016-cı ilin iyul ayında bitdiyindən, yeni Asan İmza sertifikatı almaq üçün «ASAN xidmət» və Vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərinə (<http://www.taxes.gov.az/xidmet-merkezleri>) müraciət etmək lazımdır.

Vergilər Nazirliyinin 195-1 Çağrı Mərkəzinə, nazirliyin rəsmi internet sahifəsinin «Sual-cavab» bölməsinə (www.taxes.gov.az/www.taxes/faq/sual.html), asxm.gov.az internet ünvanına və ya info@asxm.gov.az elektron poçtuna müraciət etməklə məsələ ilə bağlı əlavə məlumat almaq olar.

Vergilər Nazirliyinin Asan Sertifikat Xidmətləri Mərkəzi

vergi təqvim

İYUL						
I	II	III	IV	V	VI	VII
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Qeyd: Verginin ödənilmə və bəyannamənin (o cümlədən arayışın) verilmə müddətinin sonuncu günü təqvimdə yaşıl rənglə qeyd edilmişdir. Həmin gün istirahət və ya bayram gününə düşdüylü halda, növbəti iş gününə keçirilir.

Ödənilən vergi:

15 iyul - «1» və «2».
20 iyul - «(1-1)», «(1-2)», «3», «4», «7», «8», «9», «(9-1)», «10.1», «10.2», «10.3» və «11».

«(1-1)» - Gəlir vergisi (xüsusi notariuslar üzrə): Xüsusi notariusların gəlir vergisi üzrə hesabat dövrü rübdür.

Xüsusi notariuslar tərəfindən hər ay ərzində aparılan notariat hərəkətlərinə, habelə notariat hərəkətləri ilə əlaqədar göstərilən xidmətlərə görə alınan haqlardan (xərclər nəzərə alınmadan) 10 faiz dərəcə ilə gəlir vergisi hesablanmalı, hesablanmış vergi məbləği isə növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməlidir. Xüsusi notariuslar tərəfindən aparılan notariat hərəkətlərinə, habelə notariat hərəkətləri ilə əlaqədar göstərilən xidmətlərə görə alınan haqlardan (xərclər nəzərə alınmadan) hesablanan gəlir vergisi barədə «Xüsusi notariusun gəlir vergisi bəyannaməsi» hər rüb başa çatdıqdan sonra növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim

edilməlidir. «(1-2)» - Gəlir vergisi (İdman mərc oyunları üzrə): İdman mərc oyunlarından uduşlar əldə edən şəxsədən ödəmə mənbəyində tutulan gəlir vergisi üzrə hesabat dövrü aydır. İdman mərc oyunlarından uduşlar əldə edən şəxsə ödəmələr verən şəxslər ödəmə mənbəyində vergini tutmağa, hesabat ayından sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq hesabat vergisini dövlət büdcəsinə köçürməyə və «İdman mərc oyunlarından uduşlar əldə edən şəxsədən ödəmə mənbəyində tutulan gəlir vergisinin bəyannaməsi»ni vergi orqanına verməyə borcludurlar. «3» - Əlavə dəyər vergisi: ƏDV üzrə hesabat dövrü təqvim ayı sayılır. ƏDV ödəyən vergi ödəyicisi ƏDV-nin bəyannaməsini hər hesabat dövrü üçün, hesabat dövründən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq qeydiyyatda olduğu vergi or-

qanına verir və vergini dövlət büdcəsinə ödəyir.

«4» - Aksizlər: Aksizlər üzrə hesabat dövrü təqvim ayıdır. Aksizli mallar istehsal edildikdə hər hesabat dövrü üçün vergi tutulan əməliyyatlar üzrə aksizlər hesabat dövründən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməli və vergi orqanına bəyannamə verilməlidir.

«7» - Yol vergisi üçün hesabat dövrü təqvim ayı sayılır. Azərbaycan Respublikasının ərazisində avtomobil benzininin, dizel yanacağı və maye qazın istehsalı ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslər yol vergisini aylıq olaraq hesablayır və hesabat ayından sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq «Yol vergisinin bəyannaməsi»ni vergi orqanına təqdim edən şəxslərdən notariuslar tərəfindən ödəmə mənbəyində tutulan sadələşdirilmiş vergi bəyannaməsi-ni vergi orqanına verməyə borcludurlar.

«10.1» - Muzdlu işlə əlaqədar ödəmə mənbəyində tutulan vergi: Muzdlu işlə əlaqədar ödəmə mənbəyində vergi tutan ƏDV və sadələşdirilmiş vergi ödəyicilərinin bu ödəmələr üzrə hesabat dövrü vergisi illi, digər vergi ödəyicilərinin hesabat dövrü isə rübdür. Muzdlu işləyən fiziki şəxslərə ödəmələr verən hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar muzdlu işləyən fiziki şəxslərin hesablanmış aylıq gəliri-

«9» - Sadələşdirilmiş vergi: Sadələşdirilmiş vergi üzrə hesabat dövrü rübdür. Sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi olan şəxs hesabat rübündən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödəməlidir. «(9-1)» - Sadələşdirilmiş vergi (Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təqdim edilməsi üzrə): Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təqdim edilməsi üzrə müqavilələri təsdiq edən notarius sadələşdirilmiş vergini hesablayaraq 1 (bir) bank günü ərzində dövlət büdcəsinə ödəməyə və hesabat ayından sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq «Yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təqdim edən şəxslərdən notariuslar tərəfindən ödəmə mənbəyində tutulan sadələşdirilmiş vergi bəyannaməsi»ni vergi orqanına verməyə borcludurlar.

«10.2» - Ödəmə mənbəyində tutulan digər vergilər: ƏDV və sadələşdirilmiş verginin ödəyicilərinin muzdlu işlə əlaqədar aparılan ödəmələri istisna olmaqla, ödəmə mənbəyində tutulan digər vergilər üzrə hesabat dövrü rübdür. Hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar qeyri-dövlət pensiyaları və ödəmə mənbəyində vergiyə cəlb olunmayan digər ödəmələri verənlər gəlirlərdən vergini tutmalı, tutulmuş məbləği gəlirin ödənilməsi rübündən sonrakı ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə köçürməli və həmin müddətdə də bəyannaməni vergi orqanına təqdim etməlidirlər.

«10.3» - Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə ödəmə mənbəyində tutulan vergi: Həyatın yığım sığortası və pensiya sığortası üzrə bağlanmış sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl

gəlir vergisinin hesablamalı və hesablanmış məbləği növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödəməlidir. Muzdlu işlə əlaqədar ödəmə mənbəyində tutulan digər vergilər barədə bəyannaməni ƏDV və sadələşdirilmiş verginin ödəyiciləri hesab etdikdən sonra ilin yanvar ayının 31-dən gec olmayaraq, digərləri isə hesabat rübü başa çatdıqdan sonra növbəti ayın 20-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim etməlidirlər.

«11» - Dövlət rüsumu: Dövlət rüsumu üzrə hesabat dövrü rübdür. Notariat hərəkətlərinə görə dövlət rüsumu notarius tərəfindən qəbul edilərək iki bank günü ərzində, Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəliklərində aparılan konsulluq əməliyyatları üçün alınan dövlət rüsumu bir ay ərzində, digər dövlət rüsumları isə tutulduqdan sonra bir bank günü ərzində dövlət büdcəsinə köçürülür.

«Dövlət rüsumu haqqında» Qanunda nəzərdə tutulmuş dövlət rüsumunu tutan şəxslər hesabat rübündən sonrakı ayın 20-dək dövlət rüsumunun tutulması barədə hesabatları vergi orqanına təqdim etməlidirlər.

beynəlxalq panoram

Madrid Britaniya şirkətlərinə vergi güzəştləri tətbiq etməyi planlaşdırır

İspaniyanın paytaxtı Madrid Avropa qitəsinin ən böyük maliyyə mərkəzlərindən olan Frankfurt və Paris kimi Londonda yerləşən şirkətlər uğrunda mübarizə aparən AI şəhərlərinə qoşulmuşdur. «Röyters» agentliyinin yaydığı xəbərə görə, Böyük Britaniya Avropa İtti-

faqından çıxmaq barədə qərar verəndən sonra Madridin regional hökuməti öz əməliyyatlarını Britaniyadan Madridə köçürəcək banklara və beynəlxalq şirkətlərə vergi güzəştləri təqdim etməyi planlaşdırır.

İspaniya paytaxtının rəhbərliyi torpaq alqı-satqısından və ka-

pital artımının gəlirlərindən ciddi vergi güzəştlərinin verilməsi məsələsini müzakirə edir. «İndi Britaniya şirkətləri yerləşmək üçün Madrid kimi şəhər axtarırlar», - İspaniya hökumətinin Madrid muxtariyyətindəki nümayəndəsi Kristina Sifuentes öz Twitter hesabında yazmışdır.

Rusiya Misirdə sənaye zonası yaradır

Sənaye zonasının yaradılması üçün qoyulacaq sərmayənin böyük hissəsi özəl investitorların payına düşür. Rezidentlərin sənaye zonasındakı fəaliyyətlərindən əldə edəcəkləri vəsaitin təxmin edilən məbləği isə 11,6 milyard dollar həcmində qiymətləndirilir.

Layihə Rusiyanın rezident müəssisələri üçün asanlaşdırılmış vergi rejimi ilə xüsusi zona yaratmağı təklif edir. Bu zona Port-Səid əzəd iqtisadi zonasının şərqində 2 hektar ərazini tutacaq. 2017-ci ilin avqustunda ölkələr arasında bütün zəruri sənədlər imzalandıqdan sonra idarəedici şirkət yaradılacaq, dekabrda Rusiyanın sənaye zonasının layihələşdirilməsinə başlanacaq, zonanın işə salınması isə 2018-ci ilin dekabrına gözlənilir.

Sənaye zonasının ixtisaslaşdırılması Rusiyanın ağır avtomobilqayırma, neft-kimya, energetika, təbət, tikinti materialları sahələri üzrə iri sənaye müəssisələrinin lokallaşdırılmasını nəzərdə tutur.

Ərazinin loqistika baxımından cəlbəediciyini artırmaq üçün liman tikilməsi də planlaşdırılır.

Sənaye zonasının potensial rezidentləri arasında «Qruppa QAZ», KAMAZ, UAZ, «Qazpromneft», «Tatneft», «İnter RAO», «Transmaşholding», «Morton», «Metprom» və «Renault» kimi şirkətlərin adları çəkilir. Təxmin edildiyinə görə, zonanın rezidentləri üçün komponentlərin gətirilməsi hazır məhsulun yerli bazara çıxarılmasına qədər gömrük rüsumundan azad ediləcək. Bundan başqa, bir sıra vergi imtiyazları, o cümlədən hüquqi şəxslərin mənfəətindən 10% vergi tutulması və satışdan vergiyə sifir dərəcə tətbiq olunması nəzərdə tutulur.

Zonanın rezidentləri dövlət sifarişləri üzrə imtiyazlar, torpaqların 50 ildən az olmamaq şərti ilə ayrılması üzrə güzəştlər, MKT xidmətləri üçün güzəştlər və ya azaldılmış tariflər, xarici əməkdaşlar üçün qoyulan məhdudiyətin artırılması hüququ əldə edəcəklər.

“Akbank” Mərkəzi və Şərqi Avropanın ən yaxşı bankı elan edildi

«Euromoney» nəşri Türkiyənin «Akbank»-ını Mərkəzi və Şərqi Avropanın ən yaxşı bankı kimi qiymətləndirmişdir, «UniCredit» isə 2016-cı il üzrə ən yaxşı regional maliyyə müəssisəsi kimi tanınmışdır.

«Akbank» Euromoney nəşrinin bu mükafatına ilk dəfə layiq görülmüşdür. Jurnalın yazdığına görə: «Türkiyənin bank sektoru formalaşmaqda

olan bazar aləmində ən öndə gedən və mükəmməllərdən biri olaraq qalır. Onun inkişaf templərinə keçən il Avropanın inkişaf etməkdə olan ölkələrindən heç biri çatmamışdır».

Qeyd edək ki, bu ilin ilk beş ayında səhmlərinin qiyməti 19% artmış «Akbank» 2012-ci ilin mart ayından bəri ilk dəfə olaraq Türkiyənin ən böyük kreditörünə çevrilmişdir.

AI beynəlxalq şirkətlərə nəzarəti sərtləşdirir

Avropa İttifaqı Şurası korporativ sferada «vergi planlaşdırmasının aqressiv təcrübəsinə» qarşı yönəldilmiş qaydaları təsdiq etmişdir. Yeni direktiv öz ödənişlərini azaltmaq üçün ayrı-ayrı ölkələrin vergi sistemlərindəki fərqlərdən sui-istifadə edən transmilli korporasiyalara aiddir. Bu cür korporasiyalar öz ədalətli vergi paylarını ödəmirlər və bununla vahid Avropa İttifaqı bazarı çərçivəsində vergi rəqabətini pozurlar. Sənəd

üçüncü ölkələrin ərazilərində yerləşən törəmə şirkətləri də əhatə edir. Avropa İttifaqı ölkələri 2018-ci ilin oktyabrına qədər bu direktivin müddəalarını öz milli qanunvericiliyinə daxil etməlidirlər.

Sənəd beş müxtəlif ssenari üzrə vergidən yayınmaya qarşı qaydaları müəyyənləşdirir ki, həmin ssenarilər arasında vergitutmanı süni şəkildə vergi tələbləri daha loyal olan yurisdiksiyalara köçürmək də var.

Belarusda “tüfeylilər” büdcəyə 450 min dollar ödəyiblər

Vergilər və Yığımlar Nazirliyinin Fiziki Şəxslərin Vergiyə Cəlb Olunması İdarəsinin rəis müavini İrina Krivoşenko mətbuata açıqlamasında bildirmişdir ki, «Tüfeylilər haqqında dekret» əsasında, bu kateqoriyadan olan sakinlərinin dövlətə ödədikləri məbləğ artıq 450 min dollara çatmışdır.

Ölkədə «Tüfeylilər haqqında dekret» keçən il qəbul edilmişdir. Həmin sənəddə göstərilir ki, yarım ildən artıq işləməyən və buna görə də vergi ödəməyən əmək qabiliyyətli vətəndaşlar hər il xəzinəyə 20 baza ölçüsündə (hazırkı kurs üzrə 210) vəsait ödəməlidirlər. Bu tələb əməl etməyənləri isə cərimə, inzibati həbs və ya icbari əmək kimi cəzalar gözləyir.

Yay girənə qədər «tüfeyli» adlandırılan işsizlərin bir hissəsi keçən il işləmədiklərinə və vergi ödəmədiklərinə və ya bunu 183 gündən az etdiklərinə dair vergi orqanlarına könüllü məlumat vermişlər. Bu isə onlara 10% güzəşt hüququ vermişdir. Nəticədə vətəndaşlardan dörd mindən artıq bildiriş daxil olmuşdur. Müvafiq yoxlamadan sonra 500 min dollardan artıq vəsaitin büdcəyə ödənilməli olduğu müəyyənləşdirilmişdir və hazırda həmin məbləğin 450 min dollara yaxını xəzinəyə daxil olmuşdur.

Nazirlik rəsmisinin sözlərinə əsasən, avqusta qədər vergi əməkdaşları özləri barədə məlumat verməyən «tüfeylilər» aşkara çıxaracaq, sonra isə onlara ödəniş etməyin zəruriliyi barədə bildirişlər göndəriləcək.

ABŞ vergi orqanları “Facebook”la bağlı təhqiqat aparır

«Reuters» agentliyinin yaydığı məlumata əsasən, ABŞ vergi xidməti (The U.S. Internal Revenue Service, IRS) «Facebook»un İrlandiyaya ötürdüyü intellektual əmlakın dəyərinin bir milyard dollar azaldığını, beləliklə də ABŞ-dakı vergi ödəmələrinin məbləğinin süni şəkildə qanunsuz aşağı salındığını mümkünlüyü barədə bəyanat vermişdir. ABŞ-ın Ədliyyə Departamentinin San-Fransisko məhkəməsinə verdiyi iddia şirkətin bu sövdələşmə barədə məlumatları vergi orqanlarına təqdim etməsi tələb olunur.

İşin materiallarına əsasən, «Facebook» 2010-cu ilin sentyabrında özünün İrlandiyadakı «Facebook Ireland Holdings Unlimited» şirkətinə ABŞ və Kanada hüduqlarından kənar «Facebook» platformasından istifadə etmək hüququ vermişdir. Qeyri-material aktivlərin dəyəri «Ernst & Young» şirkəti tərəfindən müəyyənləşdiril-

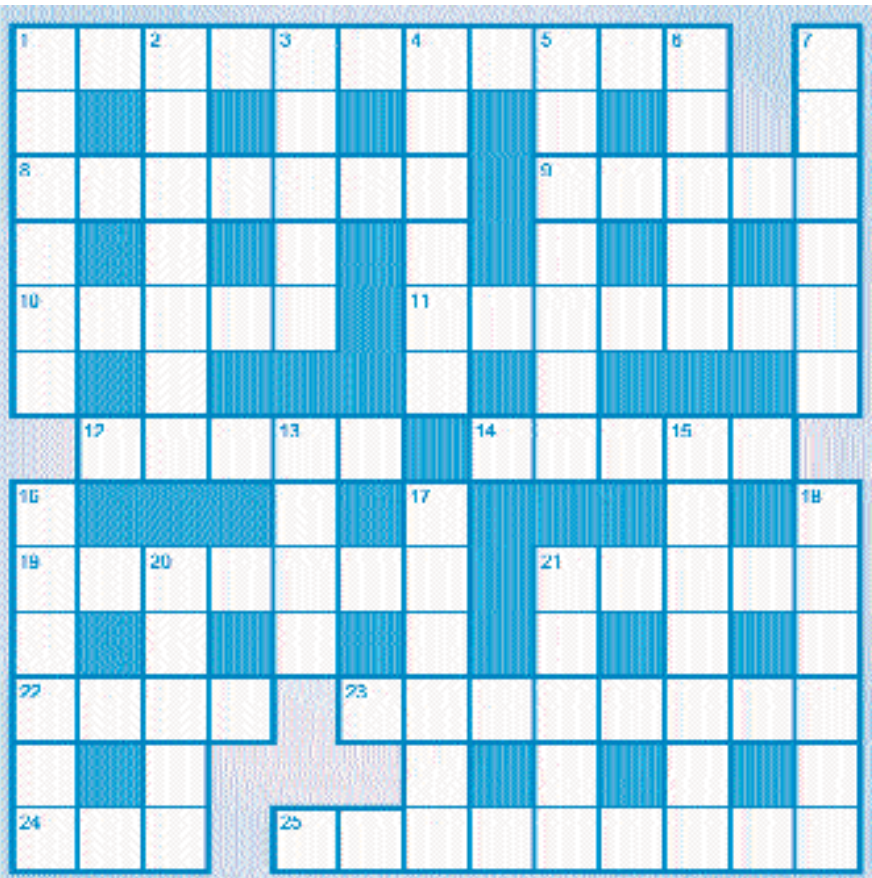
mişdir ki, artıq bunun da qeyri-qanuni sxemə əsaslandığı barədə şübhə yaranmışdır. Belə təxmin edilir ki, şirkət ABŞ-da vergidən yayınmaq üçün aktivlərinin dəyərini bilərəkdən aşağı salmışdır. Çünki korporativ verginin minimal həddi ABŞ-da 35% olduğu halda, İrlandiyada bu verginin yuxarı həddi 12,5% təşkil edir.

«Facebook» isə onun ünvanına yönəldilmiş iddianı rədd edir. Vergi orqanları bundan əvvəl də öz şübhələrini təsdiqləmək və ya aradan qaldırmaq məqsədilə «Facebook» şirkətinin maliyyə sənədləri ilə bağlı təhqiqat aparmışdır.

Roman Nəsirov Avropada yeni vəzifə aldı

Ukraynanın Fiskal Xidmətinin rəhbəri, əslən azərbaycanlı olan Roman Nəsirov Avropadaxili Vergi Administrasiyaları Təşkilatının (IOTA) prezidenti vəzifəsinə seçilmişdir. O, bu barədə öz Twitter hesabında məlumat verərək yazmışdır:

«IOTA-nın Baş Assambleyasının iclasında 46 vergi administrasiyasının nümayəndəsi mənim IOTA prezidentliyinə namizədliyimi dəstəklədi. 20 il ərzində Ukrayna ilk dəfə Avropadaxili Vergi Administrasiyaları Təşkilatına başçılıq edir».

Yuxarıdan aşağı: 1. Hindistanda din sistemi; 2. Şərab üzrə mü-təxəssis, dequstator; 3. Pişiklər fəsiləsində yırtıcı məməli heyvan; 4. Kaynozoy erasında geoloji pe-riod; 5. Nəfəsli musiqi aləti;

6. Maşının, turbinin, motorun və s. fırlanan hissəsi; 7. 1972-ci ilə qədər Şri-Lankanın adı; 13. Biskvit məhsullarında istifadə olunan - qaymaq, kərə yağı və şəkərdən ibarət qarışıq; 15. Müsəlman ölkələrində orta və ali təhsil verilən müəssisələrin ümumi adı; 16. Lin-qivistika elminə aid termin. Bəzi dillərdə feilin qrammatik for-malarını yaratmaq üçün söz-kökünün ortasına qoyulan morfem; 17. Düşüncə və duyğunun ağır formada pozulduğu psixi vəziyyət; 18. Respublikamızın qərbində

hazırda işğal altında olan rayon; 20. Sakit okeanda ada dövlət; 21. Kimyəvi birləşmə (karbohidrogen radikalı).

Soldan sağa: 1. Londonda tarixi ərazi və saray; 8. İspan opera müğənnisi, lirik-dramatik tenor səmə malikdir; 9. «Əhməd haradadır?», «Cəza», «Cəfər Cabbarlı» və s. filmlərinin rejissoru. Azərbaycanın xalq artistinin adı; 10. Amin turşu-larından əmələ gələn bioloji polimer; 11. Dövlət tərəfindən idxal və ya ixraca təbiiq olunan qadağa, həbs; 12. Baş geyimi; 14. Yapo-niyada çəkilmiş animasiya filmi; 19. Mənaca absurd sözüə yaxın olan, mənasız nitq və ya hərəkəti ifadə edən söz; 21. İrəvan xan-

krossvord

Londonda tarixi ərazi və eyni adlı saray

lığının Göyçə mahalında dağ; Amerikada yaşayan hindu tayfası; 22. Yay mövsümünün ikinci ayı; 25. İmişli rayonunun Qızılkənd inzibati ərazi vahidində yerləşən yetişdirilmiş at cinsi; 24. Şimali hündür təpə.

Tərtib etdi: Rafael

Qəzetimizin ötən nömrəsində getmiş krossvordun cavabları:

Yuxarıdan aşağı: 1. Meandr; 2. Nyaqara; 3. Ferma; 4. Kubizm; 5. Ukrayna; 6. Amper; 7. Karate; 13. Moai; 15. Servant; 16. İzotop; 17. Riolit; 18. Şahmat; 20. Radon; 21. Vüqar (Həşimov). **Soldan sağa:** 1. Manufaktura; 8. Anaerob; 9. Rupa; 10. Diana; 11. Ziyarət; 12. Karma; 14. Marso (Sofi); 19. Zərdabi; 21. Varna; 22. Toda; 23. Şlaqbaum; 24. Pan; 25. Avtoritet.

idman

Olimpiya həyəcanı və artan ümidlərimiz

Azərbaycan idmançılarının Rio-de-Janeyroya - XXXI Yay Olimpiya Oyunlarına yola salınması ilə bağlı mərasimdə dövlət başçısı İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, bu dəfə ölkəmiz Olimpiadada daha böyük heyətlə iştirak edəcək və hər birimiz idmançılarımızdan daha böyük nəticələr, parlaq qələbələr gözləyirik: "Bunu deməyə əsas var. Çünki idmançılarımız son dörd il ərzində müxtəlif beynəlxalq yarışlarda, dünya və Avropa çempionatlarında bizi sevindiriblər, ölkəmizin şöhrətini ucaldıblar və müxtəlif yarışlardan Vətənə böyük qələbələrlə qayıdıblar. Əminəm ki, Rio-de-Janeyroda da idmançılarımız vətənpərvərlik, peşakarlıq, azmkarlıq göstərərək ölkəmizi layaqla təmsil edəcəklər".

Azərbaycan idmançıları gərgin mübarizə şəraitində XXXI Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak etmək üçün ümumilikdə 57 lisenziya qazanmışlar. Xatırladaq ki, Olimpiya Oyunlarında cənab Fazil Məmmədovun rəhbərlik etdiyi idman federasiyalarının təmsilçiləri xüsusi fərqlənirlər. Bundan əvvəl Londonda keçirilmiş Olimpiya Oyunlarında Azərbaycan idmançılarının əldə etdikləri 10 medaldan 7-si (2-si

qızıl, 2-si gümüş və 3-ü bürünc olmaqla) məhz gülüşçülərimiz tərəfindən qazanılmışdı. Bu il də idmansevərlər gülüşçülərimizə böyük ümidlər bəsləyir. Rio-de-Janeyroda Azərbaycanı təmsil edəcək atletlərimizdən 14-ü gülüş idman növündə yarışacaq. Yığma komandamızda Olimpiya, dünya və ikiqat Avropa çempionu Toğrul Əsgərov, ikiqat Olimpiya, dünya və Avropa çempionu Mariya Stadnik, dünya və Avropa çempionu Rəsul Çunayev, Olimpiya Oyunlarının ikiqat gümüş medalçısı, dünya və ikiqat Avropa çempionu Rövşən Bayramov, Olimpiya Oyunlarının ikiqat bürünc medalçısı, dünya və üçqat Avropa çempionu Xetaq Qazyumov, ikiqat Avropa çempionu Cəbrayıl Həsənov kimi dünya səviyyəsində tanınmış idmançılar var.

Peşəkar idman növü kimi Azərbaycanda yalnız son bir neçə ildə inkişaf etdirilməyə başlamış velosiped idmanı ilə bağlı görülən işlər, həyata keçirilən tədbirlər də öz real nəticələrini göstərməkdədir. Tarixdə ilk dəfə Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak edəcək Azərbaycan velosipedçiləri «Rio-2016»ya dörd lisenziya qazanmışlar ki, bu da özlüyündə ciddi bir uğur hesab oluna bilər. Bu yarışlarda ölkəmizi Olqa İsmaylova (trek velosipedi: sprint və keyrin), Maksim Averin (şose velosipedi, qrup yarış) və Yelena Pavluxina (şose velosipedi, qrup yarış) təmsil edəcəklər.

Bütün idmançılarımıza həyəcanlı yay Olimpiadasında uğurlar diləyir, onlardan parlaq qələbələr, xoş soraqlar gözləyirik.

Bütün idmançılarımıza həyəcanlı yay Olimpiadasında uğurlar diləyir, onlardan parlaq qələbələr, xoş soraqlar gözləyirik.

mozaika

Əlcək əllərin titrəməsinin qarşısını alır

texnologiya

«GyroGear» şirkəti giroskopik mexanizmdən istifadə edərək əllərin əsməsi (tremor xəstəliyi) ilə mübarizə apara bilən «GyroGlove» adlanan smart əlcək hazırlayıb.

Şirkətin təsisçisi Fai Onq London xəstəxanasında işləyən zaman həkimlərin xəstələrdən birinin əllərinin titrəməsinə sakitləşdirici bilmədiyini gördükdə «GyroGlove» əlcəyini icad etmək qərarına gəlib. O, uşaqlıq vaxtında rastlaşdığı giroskopik oyuncaqları xatırlayıraq bu texnologiyadan əllərin titrəməsinin qarşısını almaq üçün istifadənin mümkünliyini düşündü.

«Ağıllı» giroskopik «GyroGlove» əlcəyinin kəşfi ilə bağlı layihə məhz belə yaranıb.

Hazırda özündə əlcəyin arxa tərəfində quraşdırılan elektrik giroskopu birləşdirən prototip hazırlanıb. Qurğu işə salındıqda titrəmə zamanı əmələ gələn əlin qeyri-ixtiyari hərəkətlərinə qarşı müqavimət göstərməyə başlayır. Bu zaman istifadəçi narahatedici hissələr keçirir. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, laboratoriya şəraitində əllərin titrəməsinə 80 faizdən çox azaltmaq mümkün olub. Əlcək yaradıcıları əmindirlər ki, onların texnologiyası tremor və Parkinson xəstəliklərindən əziyyət çəkən insanlara kömək edəcək, gələcəkdə isə əzələlərin titrəməsinə səbəb olan daha geniş xəstəliklərə qarşı mübarizə aparmağa imkan verəcək. Bundan başqa, yaxın gələcəkdə əlcəyin təkənlər tezliyinə nəzarət edərək sonradan məlumatları həkimə təqdim etmək üçün istifadəçinin smartfonuna ötürən titrəmə detektoru ilə təchiz ediləcəyi gözlənilir.

«GyroGear» şirkəti «GyroGlove» əlcəyi üçün sifarişlərin qəbuluna bu ilin sonunda, tədarüklərinə isə 2017-ci ilin əvvəlində başlamağı planlaşdırır.

Çamadan da "ağıllandı"

Son dövrlərdə müxtəlif ölkələrin şirkətləri sahibinin arxasına gedən, onun elektron qurğularını enerji ilə dolduran və ümumilikdə səyahəti asanlaşdıran yüksək texnologiyalı çamadanlar təqdim edirlər. Bu dəfə belə «smart» çamadanların siyahısına İranın «Ikap Robotics» şirkəti tərəfindən hazırlanan «Olive» də əlavə olunub.

«Olive» xarici görünüşünə görə adi çamadanlardan az fərqlənsə də, xeyli faydalı funksiyalara malikdir. «Wi-Fi» və ya «Bluetooth» vasitəsilə istifadəçinin smartfonu ilə sinxronlaşan çamadan aviareysi xatırlada və təyyarəyə tələsməyə çağırır. Xüsusi mobil əlavə çamadanın olduğu yeri izləməyə şərait yaradır, quraşdırılan 1000 milliampere-saat tutumlu akkumulyator isə smartfon

və ya planşeti enerji ilə doldurmağa imkan verir. «Olive» çamadanı quraşdırılmış akselerometr, giroskop və elektromotor sayəsində iki təkər üzərində sahibinin arxasına müstəqil hərəkət edərək insanın hərəkətini xüsusi kamera vasitəsilə izləyir. O, həmçinin, smartfon və ya «ağıllı» satatların köməyi ilə açılan və bağlanan elektron qifilla, eləcə də çamadanın dəqiq çəkisini öyrənməyə imkan verən quraşdırılmış tərəzi ilə təchiz edilib.

«Olive» iyunda Münhendə keçirilən startaplar müsabiqəsində robotlaşdırılmış qurğular kateqoriyasında birinci yeri tutub. Hazırda çamadan yaradıcıları qurğunun tamamlanması və seriyalı istehsalına başlamaq üçün sərmayədar və tərəfdarlar axtarırlar.

Bu resepti də sınayın

İndi sütlü qarğıdalının əsl mövsümüdür. Adətən, onu ya suda qaynadıb bişirir, ya da köz üstündə qovururlar. Diqqətinizə daha bir resept təqdim edirik - hər halda, sınaqdan keçirməyə dəyər:

- Qarğıdalı qıçasını qaynatmazdan əvvəl ortadan ikiyə bölün. Bu, mühüm şərhlərdəndir.
- Qıçaları qazana qoyun və üstünə su əlavə edin.
- Su qaynara düşəndə ona bir kasa süd və iri tikə kərə yağ əlavə edin.
- Bundan sonra qazandakıları 8 dəqiqə də qaynadın.
- Qarğıdalıları qazandan götürəndən sonra üstünə öz zövqünüze uyğun duz səpin.
- Süd və yağ sütlü qarğıdalıya qeyri-adi dad verəcək.
- Nuş olsun!

EVDƏ LAZIM OLAR

Qırx növ meyvə bir ağacda

Nyu-York Sirakuz İncəsənət Universitetinin müəllimi, rəssam və seleksiyaçı Sem Van Aken bir dəfə adi ağacı təkmilləşdirmək fikrinə düşür və yaz fəslə başlayanda ona müxtəlif meyvə pöhrələrini calaq edir. İlk eksperiment uğurlu alınır: pöhrələr tumurcuqlayır və gətirəcək inkişaf edir, budaqlardan asılmış meyvələrin sayı ildən-ilə artır. İndi bu qeyri-adi ağacda təxminən qırx növ çeyirdəklilik meyvə yetişir.

Ağacı badam, ərək, şaftalı, gavalı, albalı, gilə, alma və armud kimi müxtəlif növ meyvələr bəzəyir. Mini-bağda hər bir meyvə ağacı müxtəlif vaxtlarda çiçək açır və demək olar ki, ilboyu bəhrə verir. İstənilən vaxtda bu ağacın üstündə müxtəlif çalarlı gül-çiçək olur.

Sem ilk eksperimentə 2008-ci ildə başlayıb. O vaxtdan bəri daha 16 hibrid ağac yetişdirib. Bu ağacları dünyada bir neçə şəhər parkında, Nyu-Yorkun muzey və iri ticarət mərkəzlərində görmək olar.

Günəş sistemində yeni planet

kainat

Beynəlxalq alimlər qrupunun məlumatına görə, Günəş sistemində daha bir «cırıtdan» planet aşkarlandı. Neptun planetindən sonra yerləşən 2015 RR245 işarəli obyekt Günəş sisteminin səkkizinci və ən uzaq planeti hesab edilir.

Tədqiqatlar Günəş sisteminin xarici sahəsinin öyrənilməsi üzrə OS-SOS (Outer Solar System Origins Survey) layihəsi çərçivəsində aparılıb. Yeni planet uzunsov orbitə malikdir. Obyekt Yerdən maksimum 120 a.v. (astronomik vahid) məsafəyədək uzaqlaşır, 34 a.v. məsafəyədək yaxınlaşır. 1 a.v. Yer kürəsi ilə Günəşin arasında olan orta məsafəyə bərabər olduğu üçün bu planetdə bir il Yerin 700 ilindən artıq davam edir.

Planetin xüsusiyyətlərini araşdırmağa davam

edən tədqiqatçıların ilkin hesablamalarına əsasən, obyektin Günəşə maksimal yaxınlaşması yalnız 2096-cı ildə baş verə bilər.

Proqram təminatı seqmentində artım gözlənilir

«Gartner» analitik şirkətinin 2016-cı il üçün global informasiya texnologiyaları ilə bağlı yeni proqnozuna əsasən, global informasiya texnologiyaları xərclərinin həcmi 2015-ci ilə eyni səviyyədə (3.41 trilyon ABŞ dolları) olacaq.

İnformasiya texnologiyaları bazarının ayrı-ayrı seqmentləri haqqında məlumat verən ekspertlər 2016-cı ildə məlumat mərkəzləri üçün avadanlığa yatırılacaq investisiyanın 2 faiz artımını proqnozlaşdırırlar. Analitiklər artıma şərait yaradan amillər arasında Çin və Qərbi Avropanın server bazarında yüksəlişi, həmçinin Şimali Amerikanın korporativ şəbəkə avadanlığı bazarında aktiv yenilənməni qeyd ediblər.

Ən yüksək artım proqram təminatı seqmentində gözlənilir: 2015-ci ilə müqayisədə xərclər 5 faiz artaraq 332 milyard dolları öteyəcək. Mütəxəssislərin məlumatına görə, proqram təminatı seqmentində əsas hərəkətverici qüvvə Şimali Amerikadır və 2016-cı ildə bu sahədə gözlənilən 24 milyard dolların 11.6 milyardı adı çəkilən regionun payına düşəcək. Ən böyük azalma (5.3 faiz) kompüter texnikası bazarında proqnozlaşdırılır. Analitiklərin proqnozuna görə, 2016-cı ildə fərdi kompüter, noutbuk, mobil telefon, planşet və printer daxil olmaqla müxtəlif qurğuların alışına 627.2 milyard ABŞ dolları xərclənəcək. Halbuki 2015-ci ildə bu göstərici 662.3 milyard ABŞ dolları olub.

«Gartner»-in qiymətləndirməsinə görə, bu il informasiya texnologiyaları xidmətlərinə təxminən 898 milyard dollar xərclənəcək ki, bu da ötənillik göstəricidən 3,7 faiz çoxdur. Bu sahədə Yaponiyada xərclər ən sürətli tempdə artacaq: telekommunikasiya xidmətlərinə xərclər 1,4 faiz azalaraq 1.38 trilyon dollar təşkil edəcək.

Müdrilər deyib ki...

«Biz özümüz xoşbəxtlik yaratmırıqsa, onu istəməyə haqqımız yoxdur».

Bernard Şou (1856-1950)

